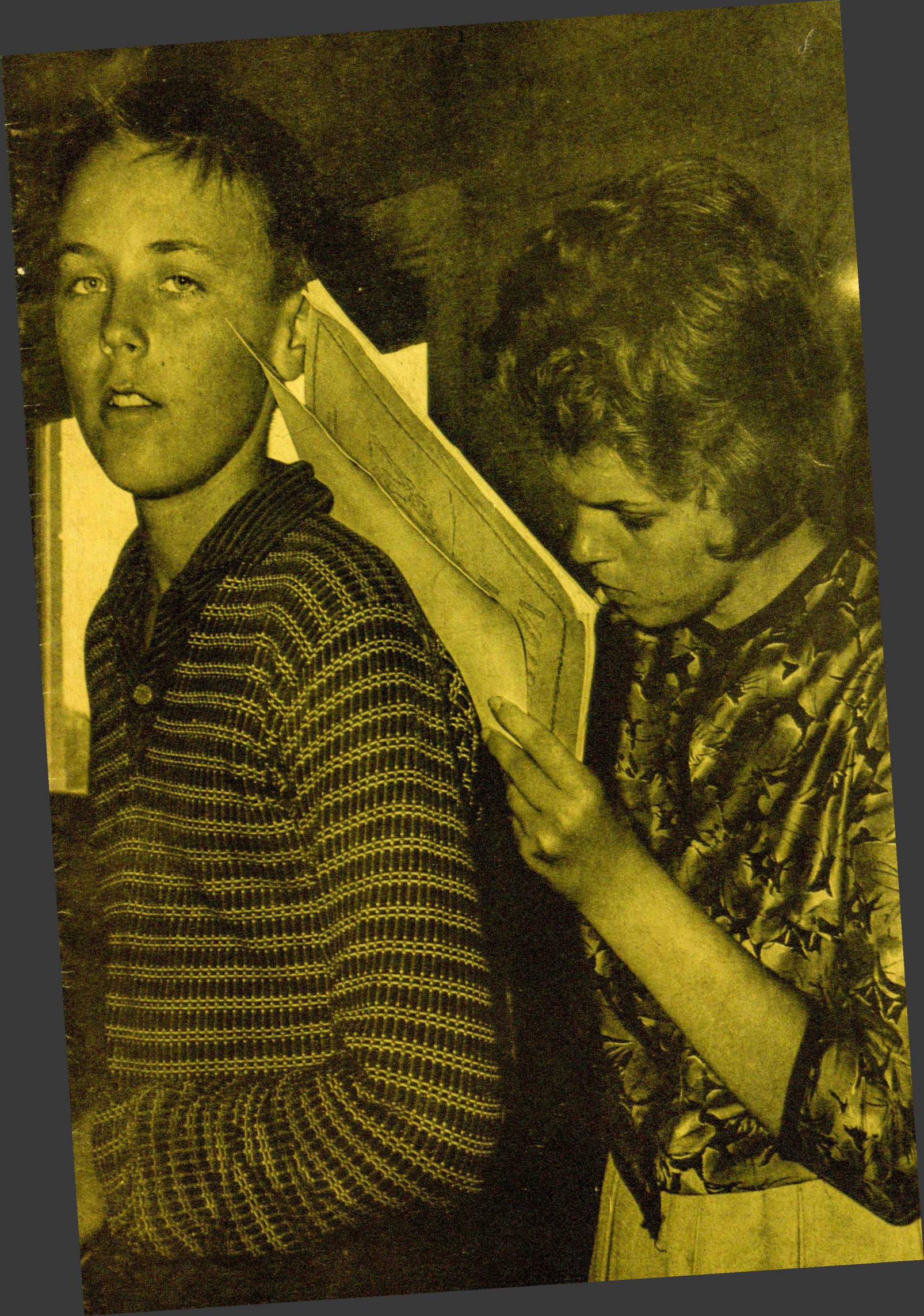

ATEITIS 1911 — 1961

1961 METAI Nr. 8

SPALIO - OCTOBER

★

REDAKCINIAI KOLEKTYVAI:

1. **Rimantas Rudys,** Dalia Kolbaitė, Jonas Račkauskas, Rimantas Repšys, Lilė Tumosaitė, Janina Radvilaitė, Audronė Garbenytė, Jonas Šoliūnas, Algis Urbanavičius ir Dalia Binkytė.

2. **Rimvydas Šliažas,** Aušrelė Skirmuntaitė, Dalia Indreikaitė, Veronika Tijūnėlytė, Petras Kaufmanas, Giedrė Žumbakienė, Jonas Šalčius, Enata Skrupskelytė, Angelė Katelytė.

Šį numerį redagavo antrasis kolektyvas.

Redakcijos adresas:

ATEITIS — Redakcija
4105 So. Albany Ave.,
Chicago 32, Illinois
Tel. VIrginia 7-7153

Prenumerata metams $5.00
pagal JAV dol. kursą.
Garbės prenumerata metams $10.00
Atskiro numerio kaina 50¢.
Administratorius Vytautas Šoliūnas

Administracijos adresas:

ATEITIS Administracija
5254 So. Trumbull Ave.,
Chicago 32, Illinois

★

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association.

„ATEITIS"

5254 South Trumbull Avenue
Chicago 32, Illinois

★

Subscription $5.00 per year
Single copy 50¢.

Second class postage paid at the Chicago Post Office.

★

TURINYS

Redakcijos žodis 233
Ateitininkai akademikai skiria 1,000 dol. 233
Jonas A. Račkauskas — Žmogaus likimas Jurgio Baltrušaičio poezijoje 234
O. Bačkienė — Kristus Karalius ir ateitininkai 238
R. G. — Rytų apygardos moksleiviai ateitininkai stovyklauja . . 240
J. Kidykas, SJ — Nemodernus Kristus? 243
Alf. Tyruolis — Ateitininkų vadovas 244
Dr. J. Grinius — Jubilėjinis Pax Romana kongresas 246
Vytenis — Per prizmę 249
— — — — Baigusieji 250
Dalia Indreikaitė — Studentai prie Ariel'kos 254
Aušra ir Elvyra — Dainavos kalneliuose 258
Darbai ir žmonės 261
Liucija Buivydaitė ir Irena Jakševičiūtė — Kreivos šypsenos . . 264
Pagalvok . . . . . Viršelio trečiame puslapyje

Viršelio pirmojo puslapio nuotrauka **kun. Kežio, SJ,** iš MAS stovyklos Dainavoje. Ketvirtojo puslapio mažosios nuotraukos **kun. Kežio, SJ,** taip pat iš MAS stovyklos Dainavoje, o vidurinė nuotrauka **R. Gedeikos** — iš SAS vasaros stovyklos prie Lake Ariel. Sendraugių stovyklos (258-260 p.) nuotraukos darytos **Ariaus Vydo ir Jono Dėdino.**

Kas buvo SAS vasaros stovykloj matė ir girdėjo International Catholic Student Organization pirmininką, poną Voy. Jis yra indas ir papasakojo mums, kaip studentai iš atsilikusių kraštų gyvena ir jaučiasi Amerikoj. Daug kam iš jų reikalinga pagelba, o ypatingai reikalingi žmonės, su kuriais jie galėtų pabendrauti. Mums ateitininkams čia gražiausia proga gyventi pagal savo principus.

Santykiavimas su užsieniečiais nėra vienapusiškas; kitų kultūrų žmonės praturtina ir mus. Nemanykite, kad mūsų akiratis labai platus. Čia vienas pavyzdys: Rugpiūčio mėnesy jaunimas Marquette parke suorganizavo dainų koncertą, į kurį pakvietė vieną juoduką dainininką, kuris yra kylanti žvaigždė tarp amerikonų. Pasklidus žiniai, kad juodukas atvažiuos į Marquette parką, salės savininkui buvo pagrasinta per telefoną, kad langai bus išdaužyti. Pasekoj to reikėjo paprašyti dainininko, kad jis neatvyktų. Kiek žalos mes jam ir sau padarėm, niekas nesužinos. Man tik įdomu, su kokia logika mes reikalaujame moralės vardan sau teisingumo, jeigu apsisukę elgiamės kaip ir mūsų pavergėjai.

Mes bent būkime nuoseklūs pagal savo principus. Kaip žmonės padėkime kitos rasės žmonėms. Tuo ne tik mes, bet ir visa mūsų tauta laimės. Šitie užsieniečiai studentai yra savųjų kraštų atranka. Jie grįžę užims svarbias vietas ir geras įspūdis apie lietuvius gali tarptautinėj politikoj mūsų naudai atsiliepti. Laisvos Lietuvos diplomatija prasideda nuo užsieniečio, kuris sėdi su Tavim toj pačioj klasėj universitete. Tegul ponas Voy nelieka mūsų atminty tik kaip egzotiškai apsirengęs indas, bet kaip nuolatinis skatinimas, priminimas, kad yra žmonių, kuriems mes reikalingi ir kurie taip reikalingi mums ir mūsų tėvynei.

★ ★ ★

Kaip jau pranešėme praeitą kartą, grupė jaunų ateitininkų akademikų yra paskyrę $1000, kad paskatintų jaunesniuosius kūrėjus. „Ateitis" tad skirs šiuos pinigus kaip premiją už dailiosios literatūros darbus, kurie bus prisiųsti „Ateities" redakcijai iki 1963 metų sausio 1.

Darbus vertinti bus sudaryta penkių žmonių komisija. Iki šiol jau yra sutikę šioje komisijoje dalyvauti mokytoja Aldona Šimaitienė, poetas Kazys Bradūnas, rašytojas Česlovas Grincevičius ir bibliotekininkė Enata Skrupskelytė.

Kviečiame visus jaunuosius kūrėjus šiame konkurse dalyvauti.

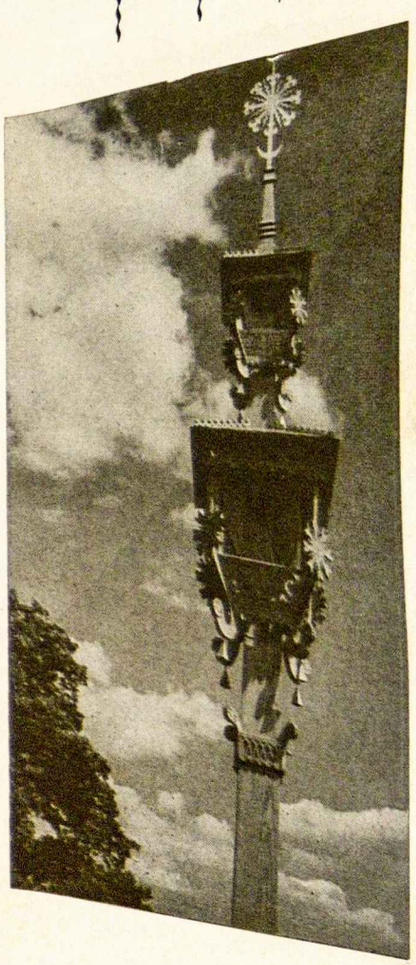

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

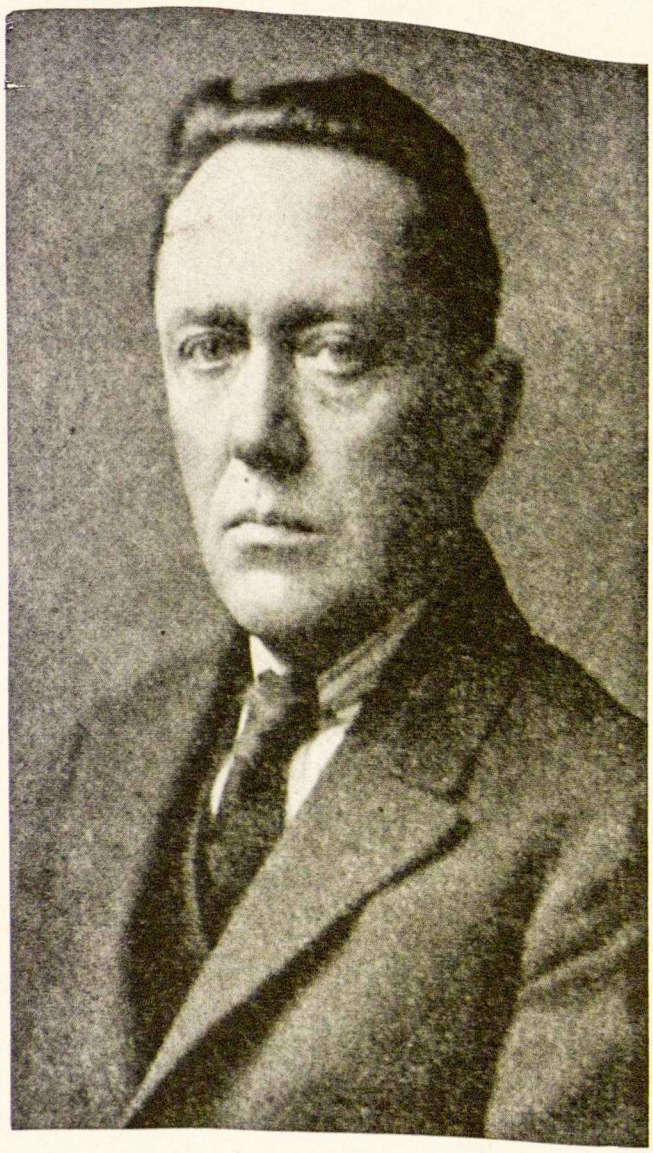

Jurgis Baltrušaitis

ŽMOGAUS LIKIMAS

JURGIO BALTRUŠAIČIO POEZIJOJE

JONAS A. RAČKAUSKAS

Prieš kalbėdami apie žmogaus likimą Jurgio Baltrušaičio poezijoje, įsidėmėkime svarbiąsias jo poezijos ypatybes. Pirma, Jurgio Baltrušaičio poezijoje vyrauja daugiau **mintytojas** negu poetas. Jo poezijoje yra visa jo pasaulėžiūra ir mąstymas apie visatos daiktus. Bet, antra vertus, filosofinis turinys nėra nustelbęs jame poeto: savo dailia ir kartu labai paprasta forma poetas kalba daugiau į mūsų širdis negu į protą. Antra, Jurgis Baltrušaitis yra **mistikas.** J. Baltrušaičio misticizmas yra persunktas lietuviškuoju panteizmu. Senasis lietuvių tikėjimas buvo panteistiškas. Lietuviai visatos daiktuose ir reiškiniuose įžūrėdavo dievybę. Tapę krikščionimis, nors visatos ir nebegarbino, tačiau lietuviai nesiliovė mylėję gamtą intymia mistiška meile. Jam viskas gamtoje gyva ir paslaptinga kaip ir pats žmogus. Tokios mistikos pavyzdžių mes gausiai randame liaudies dainose, pasakose, mituose, padavimuose ir, individualių kūrėjų kūryboje. pv. Čiurlionio paveiksluose, J. Biliūno apsakymuose, arba štai Jurgio Baltrušaičio poezijoje. J. Baltrušaitis pats yra pasisakęs, kad poezijos mistikos yra sėmęs iš mūsų pasakų, mitų ir padavimų.[1] Pagaliau, J. Baltrušaitis yra **simbolistas.** Jo poezijoje esama žodžių turinčių simbolinę prasmę. Tie simboliai dažnai suvokiami iš mūsų mitologijos. Pavyzdžiui žodis „audra" reiškia nepasitenkinimą ir sukilimą; žodis ‚žaibas" kova su tamsybėmis ir jų nugalėjimą.

a. **Gamta ir žmogus Jurgio Baltrušaičio poezijoje.**

Gamta ir žmogus yra neatskiriami daiktai, todėl ir Jurgio Baltrušaičio poezijoje tuodu dalykai neišskiriamai svarstomi. Visokia gamtinė būtis, kaip ji menka bebūtų, visi augalai, gyviai ir gyvūnėliai ir, pagaliau, pats žmogus yra vieno ir to paties Kūrėjo kūriniai, visi turi savo paskirtį, ir visa, kas yra, gyvena tarytum paties Dievo alsavimu. Ši J. Baltrušaičio panteistinė pažiūra į visatą gimdo visus jungiantį **brolybės** jausmą: ir žibutė, ir ramunėlė, ir žmogus pasaulio didybėje stovį greta vienas kito kaip broliia:

Apynėli, žaliaplauki,
Apynėli, mano broli,
Vos tik saulės susilauki,
Augi, žindi žemės molį.[2]

Poetas lygiai gerbia ir myli paprastą žolytę... kurmį ir bitę, kaip lygiai gerbia dangų ir žemę:

Iš amžių semia
Germdami lygiai
Dangų ir žemę...

Tad stiebkis žiedu,
Dievo žolyte, —
Tad gerbiu, giedu
Kurmį ir bitę...[3]

Visų būtybių buvimas yra nuolatiniame laiko sruvenime ir kiekvienas, kas gyvena, turi gyvenimo rytą, audringą dieną ir pagaliau vakarą:

Visa, kas bręsta per rytą,
Audros per dieną išmėto,
Ir visa nyksta, kai niaukias
Vakaro tyrai...

Visa, ką žemė augina,
Turi kovoti ir irti,
Linkti, ir blėsti, ir vysti,
Kaip žiedas dykas... [4]

Būties likimas yra tas pats, nežiūrint, ar galingas būtum kaip ilgaamžis ąžuolas ar menkas kaip silpna aguonėlė:

(Aguona šnibžda ąžuolui)

— Aš žinau, kad tu ne laibas,
Kad, didike, amžius stovi...
Ir tave, sutrenkęs, žaibas
Gal jau greit nuris į griovį...
Tu šlami iš amžių tolio,
Bet ir tu gimei iš molio,
Kur ir grįši vėl-bemaž
Tokiu pat būdu, kaip aš... [5]

Amžių ratas sukas, gimsta pavasariai su kvapniais žiedais, o rudenį jie virsta pelenais:

Šiandien žydi žemė,
Ryt ruduo — jos duoklė,
Taip paeiliui lemia
Mūs būties švytuoklė...

Gimsta vėl, kas mirė —
Dings žiemys papūtęs
Ir sužiurs po girią
Mėlynos kvaputės...

Vairas visagalis,
Amžių ratas sukas,
Po žiedų, — jo dalys —
Pelenai ir rūkas... [6]

Tas pats likimas ištinka ir žmogų:

Bemiegės vilnys vis ūžia, vis kyla
Ir sruva, skuba į krantą, į tylą,
Siaubia, siūbuoja, nė mirksnio netilsta —
Tai amžių samtis žemės dieną pilsto...

Bemiegis siaubas ūžia, skuba, rieda
Ir lygiais posmais tylią giesmę gieda —
Klaupkis, varguoli, tai amžių Švytuoklė
Skaito matuoja žemės skurdžią duoklę... [7]

Kūrėjas visoms gamtos būtybėms davė vienlypę prigimtį ir atitinkama paskirtį:

Tu puoši žemę, Viešpatie Dieve,
Tu duodi skruzdei didžiulę pilį,
Kaip duodi medžiui žiedą ir žievę
Ir darbščiai bitei sparną ir gylį... [8]

Tačiau žmogų apdovanojo dvilype — materialine ir dvasine prigimtimi, įdėjo, anot poeto, į žmogaus krūtinę dvejopą širdį:

Rauda vienodai ir gūdūs vėjai —
Tad, jei Tu visa vienaip supynei,
Kodėl Tu, Tėve, žmogui įdėjai
Dvejopą širdį į jo krūtinę... [9]

Žmogus būdamas išskirtinė būtybė dėl savo dvasinės prigimties, dėl protingos ir valingos sielos, yra visos gamtos viršūnėje:

Kad nors ir vargti žmogui duota,
Žmogum ši žemė vainikuota,
Ir amžių žiedas — jo diena... [10]

b. Skausmas kaip likiminė sielos būsena.

Ši dvilypė žmogaus prigimtis yra skausmo šaltinis, nes kūniškoji prigimtis traukia žmogų prie žemės purvo, o dvasinė — kelia prie dangaus aukštumo. Šioje dvilypėje ar priešingoje traukoje žmogus iš savo silpnumo pasiduoda žemės tuštybių vyliams ir... nebegirdi dangiškos psalmės stebuklo:

Kas alkdamas gaudo tik mirksnio gerovę
Ir, žemiškam vyliui atverdamas širdį,
Iš žemės tuštybės širdies neišrovė,
Tas dangiškos psalmės stebuklo negirdi... [11]

... dažnai nebesuvokia, kas beesąs, ir koks jo tikrasis gyvenimo kelias:

Nes tu, žmogau, taip skaudžiai nežinai,
Kas — valandai, kas trunka amžinai,
Kur tu, lašeli jūros vandeny,
Drebėti siųstas ir iš kur eini...

Todėl širdis taip alpsta ir todėl,
Ant žemės kniubęs, laukiu vėl ir vėl,
Ar kas pagalbos ranką man išties
Nuvokti mįslei ryto ir nakties... [12]

Žmogus nors ir yra šios žemės karalius, bet vis dėlto jaučia esąs dulkė dėl savo ribotumo. Jis ribotas kaip laikinė šios žemės būtybė, o trokšta būti amžinai; jis ribotas pažinime, nes negali visako žinoti, o trokšta žinoti visas visatos paslaptis; jis ribotas savo pajėgose, nes neįstengia patenkinti savo norų ir troškimų, o jų labai daug, ir nėra jiems galo... Neriboti troškimai ribotame žmoguje! Širdis prisipildo liūdesiu bei skausmu, pajutusi, kad jos troškimai neįvykdomi. Štai mūsų širdyje slypi mūsų tragiškumas!

Jurgis Baltrušaitis atidengęs šį žmogaus tragizmo faktą, vis dėlto išvengia tamsios pesimizmo duobės, kurion daugelis įpuola. Nors skausmas ir kančia yra likiminiai dalykai, neatskiraimi nuo žmogaus, tarytum būtų suaugę su jo esme. tačiau Jurgis Baltrušaitis suranda šiai sielos būsenai prasmę ir tikslą.

Tiesa, žmogus laimės troškulio vedamas, bando jos ieškoti žemiškuose malonumuose. Nesuradęs, karčiai apsivilia, nes žemiški džiaugsmo vyliai mus tik apakina aukštesniems dalykams:

Juk kas mirksniui lenkia širdį,
Jau tik savo sapną girdi,
Ir per žingsnį, ar per sprindį,
Jau nemato, kas jam spindi. [13]

... Ir veda mus į tamsią naktį:

Man žynys pasakė senas —
Mirksnio saldis menkas penas,
Pasidavęs kibirkštėlei,
Tu į naktį krisi vėliai... [14]

... Nes jie tik mus apgauna ir suvedžioja:

Ir kai mirksnio žiedą skina,
Jau neboja, ar nežino,
Kad už lašą už apgaulę,
Jis išduoda amžių saulę... [15]

... Nes jie tik trumpalaikiai ir nepastovūs:

Šios žemės graudžio stebuklą didį
Uždengia džiaugsmas, nes jis tik miegas —
Ir veikiai tarpsta, veikiai pražydi
Ilgesio delno laistomas diegas... [16]

Kad ir kaip daug šios žemės džiaugsmo žmogus besemtų, vis dėlto iš savo širdies neišrautų skausmo:

Bruk man, vyliau, vėl, jei nori,
Mirksnio bitės kimštą korį,
Bet širdy jau graudis vieši —
Tu jo karčio neatmieši... [17]

c. Tikrojo džiaugsmo šaltinis

Poetas, suniekinęs šios žemės laimės viliones ir tariamus laimės šaltinius, tvirtina, kad esama tikro džiaugsmo: jis esąs neatskiriamai susijęs su skausmu kaip audra su žaibu. Tikras džiaugsmas ateina per kančias:

Linksmybės takui — sląstai ir duobės...
Džiugulio liepsnos masto trumpoko —
Tvaresnei ugniai tik vargas liuobias,
Tikresnio džiaugsmo tik graudis moko...

Kas tokio mokslo verkdamas trokšta,
Mirksnio liepsnelės nebesigraibo,
Prieis per verksmą palaimos bokštą,
Žinos, kad nesti audros be žaibo. [18]

Skausmas ir vargas išskaidrina žmogų ir tas, kas linksmai neša savo gyvenimo kryžių, tam žydi sodai ir jo dangus žvaigždėtas:

Girk klajoklį linksmabūdį,
Treja tiek mylėk, kas liūdi,
Nes taip likta, kad gražiausias —
Tas, kas ašaromis prausias...

Žydi sodai, dirvos veža
Tam, kas linksmas kryžių neša,
Ir po vargo stos jam spėtas,
Lyg nakties dangus žvaigždėtas. [19]

Jurgio Baltrušaičio poezijoje kryžius yra ne vien tik kančios ir skausmo **simbolis**, bet ir tvirtos gyvenimo atramos sibbolis:

Saugok, Dieve, tavo tysį:
Žemės kartys — ramsčiai trupūs,
Tu su jais kartu pašlysi,
Ypač audrai įsisupus...

Jei aukščiau tu nori lipti,
Imk nelūžtamą ramentą
Ir, pakeitęs diego kryptį,
Kopk sode į kryžių šventą...

Kas juo remias, nesukrūšta —
Stiprios jam nukaltos vinys,
Ir nuo amžių jis nedūžta
Ne todėl, kad geležinis...

Kryžius žemės sodą valdo —
Atsiremk į petį stangų,
Ilgink savo žalią maldą —
Ir pakilsi tu į dangų... [20]

Jurgis Baltrušaitis jautė pareigą įkvėpti žmogui energijos ir jėgų, nes žmogus turi ryžtis ir dėti pastangas akimirksnio vyliams nugalėti:

Tamsūs žemės tako vingiai,
Bet kas žengia juo netingiai,
Kad ir būtų klysta, pulta,
Ras žadėtą naktigultą... [21]

Būtinos gyvenimo dorybės yra savimi pasitikėjimas, drąsumas ir viltis:

Kur pastoja kelią grioviai —
Jei savim tu pasikliovei,
Prasibrausi neapviltas,
Nes drąsa — tikriausias tiltas... [22]

Užburs laukus viltis tvirta
Ir bus kaip žiedas visata —
Palaiminta būties našta!

Tad eik, į amžius kelią grįsk,
Per žemės dumblą linksmas brisk,
Ir būk galingas — ryžkis, drįsk! [23]

Kaip suprasti tą tikrąjį džiaugsmą? kurs apima mus po tiek klaidžiojimo ir kentėjimo? ir Tai yra ne kas kita kaip suradimas savo gyvenimo prasmės ir tikslo:

Daug buvo verkta, daug buvo nešta,
Bet gerbti kryžių džiaugsmas nemąžta,
Užtat aš gaunu stebuklą didį,
Kad mano gluosniai be žiedo žydi....

Tad laimink skausmą, tingusis verge,
Ir gausi visą, ką mirksnis sergi,
Ir per šios žemės gęstamą šviesą
Bent kiek nuvoksi amžiną tiesą... [24]

Nes skausmas ir kentėjimas veda į aukštesnį esmės pažinimą ir, kai savyje nugali visus šio pasaulio nedarnumus, žmogus pradeda justi harmoniją, kuri jo sielai teikia palaimingą būseną. „Mistiškai jausdamas savo vietą pasaulyje ir savo galutinį paskyrimą Dievybės keliuose, žmogus nurimsta ir leidžiasi supamas pasaulio harmonijos ritmo." [25]

3. Baigiamasis apibendrinimas

Baigiant galima apibendrinti šią temą trimis punktais: 1. Žmogus yra Didžiosios Visumos dalis. Ta Didžioji Visuma yra amžina, „Bepradė ir Begalė Būtis". Iš jos žmogus išeina ir jon grįžta:

Nes puošnią visatą išadę,
Pasvirę, nuvytę, nualę,
Mes grįžtam į būtį bepradę,
Mes grimstam į būtį begalę...[28]

2. Žmogaus gyvenimą būtų galima palyginti scenai, kurion artistas išeina ir suvaidinęs savo rolę, pasitraukia į užkulisius. Šis palyginimas tinka tik tuo skirtumu, kad žmogus gyvenimo scenon išeina savo rolės nemokėdamas ir išviso nežinodamas, kas jam čia veikti, ir kodėl jis čia atsiradęs. Todėl žmogus savo gyvenimo scenoje dažnai panašus į narvan patekusį Krėvės aprašytą arą, kurs daužosi į narvo sienas, kenčia skausmą dėl jam nesuprantamos padėties. Pagaliau per kančias ir skausmą žmogus suranda savo prasmę šioje gyvenimo scenoje ir sužino savo vaidmenį. Tada jis pajunta ir džiaugsmą.

3. Žmogus, nuėjęs savo gyvenimo kelią, grįžta į Bepradę Begalę Visumą, lygiai kaip anas artistas nueina nuo scenos. Ir čia esama skirtumo: artistas būna žiūrovų neigiamai ar teigiamai vertinamas dėl savo rolės atlikimo; žmogus neturi jokių žiūrovų jokių gyvenimo vaidmens vertintojų, nes panteizmo požiūriu viena yra būtis, viena visata, o jos dalis žmogus, kitos būties iš viso nėra, nėra taip, kaip krtikščionybė supranta ir tiki Amžinąjį Dievą, kurs yra žmogaus gyvenimo vertintojas ir teisėjas. J. Baltrušaitis savo poezijoje labai ryškina įsiliejimo į amžiną Visumą idėją. Mirtis mūsų poetui tėra įsiliejimas į amžinąją Visumą, kur viskas ‚siejasi ir ilejasi". Savo „Jūros dainoje", J. Baltrušaitis žmogaus gyvenimą palygina didžiulėje jūroje plaukiančiam laiveliui ir prasmingais simboliais duoda mūsų audringo gyvenimo įsiliejimo Begalinėn visumon vaizdą:

Priėmęs klajūno likimą ir naštą,
Nežinoma jūra, keliu nejaukiu,
Iš ankščio į žemės žadėtosios kraštą,
Į tolį užburtą, į tolį plaukiu...[27]
Ir žvelgęs atgal į išklaidžiotą kelią,
Stebiu iš laivelio, nuliūdęs išties,
Kad paskui tik driekias trumputė srovelė —
Tai visa, kiek lieka žmogaus praeities...[27]

Siaura vandens srovelė, kurią laivelis palieka paskui save, yra simbolis to kas bepalieka po žmogaus gyvenimo, ji greit susilieja su jūros visuma, nebepalikdama jokių žymių tarytum to gyvenimo nėra buvę.

---

1. Jonas Aistis, Jurgis Baltrušaitis - Poezija, psl. 256.
2. Jurgis Baltrušaitis, Poezija, psl. 40. (cit. Apynys.)
3. ibid, psl. 27. (cit. Dainiaus ramentas.)
4. ibid, psl. 45. (cit. Širdies švytuoklė)
5. ibid, psl. 43. (cit. Ąžuolas ir aguona)
6. ibid, psl. 76. (cit. Švytuoklė)
7. ibid, psl. 55. (cit. Vilniaus giesmė)
8. ibid. psl. 56. (cit. Žemės supuoklės)
9. idem.
10. ibid. psl. 67. (cit. Giesmė)
11. ibid, psl. 30. (cit. Amžių varpas)
12. ibid, psl. 36. (cit. Klajoklio stygos)
13. ibid, psl. 49. (cit. Mirksnio burtai)
14. ibid, psl. 149. (cit. Žinys)
15. ibid, psl. 49. (cit. Mirksnio burtai)
16. ibid, psl. 26. (cit. Mano skudutis)
17. ibid, psl. 49. (cit. Mirksnio burtai)
18. ibid, psl. 26. (cit. Mano skudutis)
19. ibid, psl. 149. (cit. Žynys)
20. ibid, psl. 40. (cit. Apynys)
21. ibid, psl. 149. (cit. Žynys)
22. idem.
23. ibid, psl. 71. (cit. Vilties giesmė)
24. ibid, psl. 63. (cit. Aukuro rūkas)
25. Pranas Naujokaitis, lietuvių Literatūra, psl. 272.
26. Jurgis Baltrušaitis, op. cit., psl. 131 (Būties psalmė)
27. ibid, psl. 61. (cit. Jūros daina).

Aistis Jonas, Jurgis Baltrušaitis. Boston, Mass.: Prelatas P. M. Juras (Darbininko Spauda, 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.) 1948.

Baltrušaitis, Jurgis, Poezija. Boston, Mass.: Prel. P. M. Juras, (Darbininko Spauda, 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.) 1948.

Biržiška, Vaclovas, redaktorius, Lietuvių Enciklopedija. Boston, Mass.: Lietuvių Enciklopedijos Leidykla) 366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.) tomas II-sub verbum-, 1954.

Velička, Domas, „Pedagoginio Lituanistikos Instituto literatūros užrašai." (rankraštis) antras 1959-1960 metų semestras ir pirmas 1960-1961 metų semestras..

Pastaba:

Anglų kalba yra straipsnis apie Jurgį Baltrušaitį Lituanus žurnale:

Jurgis Baltrušaitis 1873 - 1944. Lituanus, nr. 4(9) : 26 - 27 (Dec. 1956).

Taipgi, kas įdomaujasi Jurgio Baltrušaičio mąstymu ras paties Baltrušaičio straipsnį Aiduose:

Baltrušaitis, Jurgis. „Apie meno ir menininko kūrybinę pareigą. „Aidai", nr. 2 (69) : 70-2 (Feb. 1954).

V. Petravičius „Pavasaris"

KRISTUS KARALIUS IR ATEITININKAI

O. BAČKIENĖ

Kristaus Karaliaus vardo tenka ieškoti ir Jo paties žodžiuose. Kada Pilotas Kristų paklausė: „Tai Tu esi karalius?" Kristus atsakė: „Tu pats sakai, aš esu karalius. Aš tam gimiau ir tam atėjau į pasaulį, kad liudyčiau apie tiesą. Kiekvienas, kuris iš tiesos, klauso mano balso". Bet, taip pat Kristus dar paaiškino: „Mano karalystė ne iš šio pasaulio". Tais žodžiais jis aiškiai įspėja, kad tie, kurie norėtų jame matyti tik žemiškąjį valdovą - karalių, būtų klaidoje. Tat, Kristaus Karaliaus vardas yra susijęs su jo dieviškąja ir žmogiškąja prigimtimi. Iš žmogiškosios pusės jis yra lyg visos žmonijos įsikūnijimas viename tobuliausiame asmenyje. Dieviškasis pradas iškelia Kristų ir padaro ne tik šios žemės, bet ir dangiškosios karalystės valdovu.

Šv. Augustinas įžymiausias Kristaus sekėjas viename savo raštų labai gražiai šiuo reikalu pasako:

„Jėzus Kristus — Dievas yra galutinis mūsų tikslas, prie kurio visi einame, o Jėzus Kristus žmogus yra artimiausias kelias, kuriuo Dievop prieiname". Kristaus mokslui nusilenkė ne tik vargšai, bet ir karaliai, mokslo žinovai, pasaulio įžymybės. Kristus iškilo virš viso pasaulio, virš visų protų ir sukūrė Kristaus Karaliaus karalystę suprantant ją dvasiškąja prasme.

Laisvė, asmeninis atsakingumas, socialinė santvarka, teisingai suprasta pažanga yra ne tik žmogiškosios vertybės, bet ir dieviškosios, nes Dievas yra jų šaltinis. Bet jų šaltinis. Bet jų susikryžiavime dažnai Kristaus nebenorima pripažinti valdovu. Pasauliniai valdovai, diktatoriai, dekristianizacijos atstovai įrodinėja, kad naujųjų laikų žmogus atsipalaidavęs nuo Kristaus mokslo yra daugiau savarankiškas ir bet kuriai kūrybai produktingesnis. Bet N. Berdiajevas į tai atsako, kad tas savarankiškumas veda jį į susinaikinimą; žmogaus jėgų atpalaidavimas nesujungtas su aukštesniuoju tikslu veda į kuriamųjų moralinių jėgų sunykimą. Šių dienų žmonija skaudžiai pergyvena Prometėjaus tragizmą, formuluotą jo paties žodžiais: „Aš savo mintimis ėdu savo širdį". Ir kuo labiau žmonija pažemino Kristų — Jo kaip dvasios valdovo galią tuo baisesni ir žiauresni tapo jos veiksmai. Žmogus žmogų nužmogino. Čia teisingai pasako prancūzų rašytojas St. Exupėry; „Seul l'esprit si'l souf le sur la glaise peut creer l'Homme".

Šventasis Tėvas Pijus XI, matydamas klystančios žmonijos kančias ir norėdamas sustiprinti teisiųjų dvasią, 1925 metais paaukojo visą žmoniją Šv. Jėzaus Širdžiai. Šv. Tėvo enciklika pavadinta žodžiais Quas Primas, iškėlė Kristų kaip valdovą tiek atskiro žmogaus, tiek visos žmonijos. Nuo to meto buvo įvesta Kristaus Karaliaus šventė, kaip Dievo karalystės užakcentavimas čia žemėje ir kitame pasaulyje. Šventasis Tėvas Kristaus Karaliaus vardo iškėlimu norėjo žmonijai pabrėžti, kad tėra tik vienas tikrasis tautų ir žmonijos valdovas ir tik Jo karalystėje teįmanoma taika ir ramybė.

KRISTUS KARALIUS IR ATEITININKAI

Popiežius Pijus X, skelbdamas Ateitininkų pasisavintą obalsį "Visa atnaujinti Kristuje", turėjo irgi tikslą sustiprinti Kristaus Karalystę žemėje ir nuskaidrintų širdžių bei gyvosios akcijos pagalba atnaujinti žmonijos veidą. Kova už Kristaus Karalystę vienokia ar kitokia forma yra privaloma veik visiems katalikams, o ypačiai ateitininkams, kurie tam tikru būdu jau yra įsipareigoję visą savo akciją nukreipti į Kristaus mokslo pritaikymą gyvenime. Šv. Tėvas Pijus XII nuolat kartojo ir ragino pasauliečius įsijungti į mažesnį ar didesnį pasauliečių apaštalavimo darbą ir talkininkauti Bažnyčios vadovybėje visose srityse, kur tik gyvenimas reiškiasi. Tuo tikslu jau kelinti metai yra ruošiami pasauliečių apaštalavimo kongresai, studijos. Paskutinis jų įvyko Romoje 1957 m., kuriame jungėsi ir lietuviai atstovai, vadovaujami a. a. vyskupo V. Padolskio.

Ateitininkai, pagal jų ideologinę formaciją, pagal prof. Šalkauskio išsireiškimą, „paskirti" jau yra **Kristaus Karaliaus kariai,** kovoją už Kristaus Karalystės įsigalėjimą, už dvasinį atgimimą. Bet, tos kovos sekmingumas priklauso nuo to, kiek ateitininkas yra ištikimas savo idealui, sau pačiam, kiek jis savo principus suderina su gyvenimu. Skaičiau ir susižavėjau Dr. Vyganto per ateitininkų paskutinį Kongresą Chicagoje mesta idėja, rodos, studentų posėdyje, kur jis pasakė, kad šiame kongrese šalia šūkio "ištikimybė Kristui ir Lietuvai" dar būtų buvę gerai pridėti ištikimybė pačiam sau — savo principam". Vienas žymus karys yra pasakęs, kad

lengviau miestus užkariauti, kaip patį save nugalėti...

Užtat prof. Šalkauskis, ateitininkų ideologas, jau Lietuvoje kėlė 1937 metais gyvosios dvasios sąjūdžio reikalą, kurio vyriausias tikslas — sužadinti gyvesnį Kristaus mokslu paremtą gyvenimą. Mūsų kilnusis ideologas nors gal ir nenoromis, bet pabrėžė, kad už ideologinį nusmukimą 60% kaltės tenka patiems katalikams. O iš šitų nuošimčių žymi dalis jų vadams, nes kokie vadai, tokia ir kariuomenė. Tą dar stipriau pabrėžė prancūzas rašytojas — filosofas Peguy, turėdamas galvoje katalikų silpnumą, taikant savo doktriną gyvenime. Jis sako: "si les catholiques savaient, eux sont en etat de repondre aux besoins du monde, ils pourraient prendre la tete de l'histoire temporelle, rien ne tiendrait devant eux; mais ils sont trop betes pour ca"

Minios šiandieną, kaip tik pasigenda ne žodžių, bet darbų, neišskaičiavimo, kokie principai, bet jų pritaikymo gyvenime. Minioms, ypač jaunimui, reikalinga šventų karžygių, kurie ne tik sakytų: "Viešpatie, Viešpatie, bet vykdytų Jo valią" (Mato .&.21). Aptemęs gyvenimas reikalingas šviesių žvaigždžių. Dekristianizacijos palaužti žmonės darosi neramūs dvasioje ir jie kažko ieško, ieškodami nebetiki į žodžius, bet laukia konkrečios akcijos, kokia ji bebūtų ir čia kyla ir veržiasi į tą tuštumą melagingi pranašai, valstybiniai gangsteriai, kurie meluoja, veidmainiauja, bet rodo savo dinamizmą ir graibsto sau pasekėjus.

Ateitininkai, kaip Kristaus Karaliaus kariai žemėje, turi nukreipti pirmiausia kovos ginklą patys į save. Yra dažnas reiškinys, kad ryžtas nepaverčiamas veiksmu, principai atsiranda vienoje plotmėje, o gyvenimas kitoje, net krikščioniškoji kurtuazija kartais praranda ateitininkijoje savo svorį.

Ar tuo atvėju mes esame ištikimi Kristaus kariai ir ar pakankamai pasiruošę apaštalauti visuomenėje, veikti ją savo pavyzdžiu, paremtu gyvąja šviesa? Ne. Nes argi ne Kristus Karalius įsakė mylėti vieni kitus, veikti Jo vardu. O kaip mes skelbsime toleranciją, meilę kitiems ir priešams, jei patys tarp savęs dažnai nebesusikalbame, ar kaišiojame pagalius į idėjos draugų ratus.

Skirtumas metodų bei formos siekiant tam tikrų politinių, visuomeninių ar asmeniškų tikslų laiks nuo laiko ateitininkus nutolina, ypačiai pavieniui imant, nuo pačių pagrindinių principų: tiesumo, padorumo ir meilės. Yra visiškai negalima, kad ateitininkas į ateitininką žiūrėtų, kaip į priešą ir nebemokėtų jam atleisti, kaip žmogui, kaip broliui, kaip idėjos draugui, kaip Kristaus kariui. Šitą silpnybę, pasireiškiančią ypač tremtyje, reikia, kad bendromis jėgomis dvasiškiai ir pasauliečiai vadai daugiau ar mažiau atitiestų. Reikia nepamiršti, kad vyresnieji ateitininkai eina visų pirma apaštalauti į jaunimą, jį uždega, patraukia. Bet iš kitos pusės, jaunimas stebi vyresniųjų veiksmus ir seka pavyzdžius. Be pavyzdžių tikros asmenybės ugdymas neįmanomas, o juo labiau taurios sielos formavimas bei apaštalavimas. Ateitininkų pirmaeilis uždavinys rengtis patiems ir rengti kitus, kurie rytojaus darbą tęstų, remdamiesi tuo gėriu, kurį jau jie yra patyrę iš savo pirmūnų.

Tat, ateitininkas, kaip Kristaus Karaliaus karys, turi būti kovingumo dvasioje pats su savimi ir bendrai vystyti akciją a) Bažnyčios, b) visuomenės, c) tautos idealų šviesoje.

a) **Katalikų Bažnyčia** yra ne kas kitas, kaip tikrasis Kristui žemėje atstovauti paliktas įpėdinis, kuris nurodo ir dėsto dieviškojo Karaliaus nedasakytas mintis. Katalikų Bažnyčia vykdo žemėje Kristaus Karalystę. Kas seka Kristų, seka Bažnyčios nurodymus, jungiasi į jos akciją. Bažnyčia teikia žmonijai prakilniausią, užbaigtą visiems aiškų ir suprantamą etiškųjų dėsnių rinkinį. Ateitininkai, pravesdami krikščioniškojo mokslo dėsnius gyvenime, sekdami Bažnyčios nurodymus, apvaldydami žmogiškąją prigimtį, veikiant Dievo malonei, gali pasiekti nepaprastų rezultatų: išlavinti nepaprastai gražų, tvirtą, taurų charakterį, suformuoti asmenybę, nepalūžtančią sunkiausioje Kristaus kario kovoje.

b) At-kai visuomenės nariai, jie veikia joje ir per ją. Jie kaip visuomenininkai negali išleisti iš akių Kristaus nurodymų, kuriais vaduodamiesi daboja, kad meilė, kaip didžiausias visuomeninio, tautinio ir politinio gyvenimo principas, vyrautų ir jąja remtųsi. Be meilės visuomeninis gyvenimas pasidaro brutalus, mokslas — išdidus, solidarumas šaltas, teisingumas nepilnas, draugiškumas interesuotas. Žmogus praranda sau ir kitiems pagarbą. O prancūzų rašytojas Daniels Rops sako: "Kiekviena tikroji civilizacija gali laikytis tik remdamasi žmogaus asmens pagarba".

c) Viena ryškiausių prievolių at-ko, kaip Kristaus kario, yra suprasti savo tautos idealą ir jam tarnauti bei siekti. Tauta kartą jau kilusi iš žmogaus prigimties, rutuliojasi, pralenkia jį kaip individą, iškyla aukščiau jo. Tautos valioje turi balsą ne tik gyvieji, bet ir mirusieji, joje kalba didžioji praeitis ir paslaptingoji ateitis.Brangindamas savąją tautą, ateitininkas gerbs ir kitas, kuriose taip pat kultūrinių vertybių ras. Kaip Keliuotis savo knygoje "Visuomeninis idealas" sako: "Jos visos viena kitą papildo, nušviečia, sudarydamos vieningumo ir įvairumo simfoniją".

Taip, at-kai turi dirbti Tėvynės naudai, vilkdami bet kokią jam uždėtą naštą. Tremtis nedėkinga. Senoji karta jau dilsta stipriai, o gal jau ir sudilo. Prieš akis lieka jaunoji karta, kuri turi būti tinkamai paruošta, jos auklėjimas turi būti nukreiptas į krikščioniškąją pasaulėžiūrą. Niekados tėvynės meilė nebuvo taip reikalinga tikrosios krikščioniškosios meilės apraiškos bei krikščioniško auklėjimo, kaip šiandien, ypačiai turint galvoje jaunimą, kuriam artimo meilė gali padėti išvystyti tėvynės meilės dvasią.

Šių dienų jaunimas to gaivališko savo tautos jausmo, kuris ristų prie savo žemės, kalbos, papročių, kultūros vertybių, plaukiančių iš gyvojo tautos šaltinio, jau nebeturi, nes jis nebebuvo tiesioginiai savo tautos veikiamas, o tik tėvų dvasia ir tik ja Tėvynės sąvoka pagrįsta. Tai sunki jų dalis. Vyresnieji, kol dar gali, turi skubėti jiems padėti, turi duoti jiems išsilaikymo idėją, jei ne metodą. At-kams Kristaus ir artimo meilė turi būti pagelbiniu veiksniu šio klausimo painiavoje.

Jaunimas turi žinoti, kad jų tauta pavergta, jų kraujo broliai trokšta laisvės ir kiek jų žuvo dėl jos. Argi gerai įsisąmonę jaunieji į tautos laimę, ne vien aklo jausmo vedami, bet principų ir Kristaus meilės, artimo meilės, neišties rankos savo broliams, savo kraštui, ar jie nekovos kaip Kristaus kariai už nelaimingą jų pagalbos reikalingą tautą, už priešo alinamą kalbą? Čia reikalinga skatinti herojiškumą, nes jaunatvės amžiuje idealistinis elementas dominuoja, tik reikia su meile ir nuosaikumu jį tinkamai pakreipti, sistematingai ir metodiškai veikiant, svarbiausia, į protą, valią ir tik **ant galo** jausmus

Ateitininkai, pagal Kristaus Karaliaus pavyzdį, formuojasi ir veikia, kaip gyvosios Bažnyčios ir savo tautos bei visuomenės nariai. Ateitininkai nebijo kovoti ir reikalui esant mirti už savo idealą. Jie yra tikrieji Kristaus kariai. Telšių Ateitininkų kuopos pirmininkas, nužudytas Rainių miškelyje, prieš savo mirtį pasakė:

"Tos idėjos miršta, dėl kurių niekas nemiršta".

Tėv. Grauslys ir mergaičių choras

1961 metų Rytų apygardos moksleivių ateitininkų stovykla įvyko rugpiūčio 12-26 d. pas tėvus pranciškonus Kennebunkport, Maine. Stovykloj buvo 55 stovyklautojai, nors ne visi išbuvo dvi savaites. Stovyklautojų buvo iš įvairių vietų: 13 iš Baltimorės, 11 iš Bostono, 12 iš Broktono, 4 iš Clevelando, 6 iš New Jersey, 1 iš New Londono, 6 iš New Yorko, 2 iš Washington, D. C. ir 2 iš Worchesterio.

Dienotvarkė buvo tiksliai nustatyta ir gana griežtai vykdoma. Stovyklautojai buvo užimti paskaitomis, referatais, sportu, konkursais, maudymusi ir vakaro programomis.

Kiekvieną dieną buvo po dvi paskaitas. Dr. J. Leimonas kalbėjo apie vadą ir vadovavimą. Kun. A. Kontautas lietė kovą prieš komunizmą. Ponas A. Mažiulis, kalbėdamas apie lietuvių kalbos grožį, pareiškė savo nustebimą, kodėl lietuviškas jaunimas kalba angliškai, o nevartoja savos gražios gimtosios kalbos. Jis taip pat supažindino stovyklautojus su lietuvių charakteriu, kurio pagrindiniai bruožai yra nuoširdumas, draugiškumas, noras padėti artimui ir kt.

RYTŲ APYGARDOS MOKSLEIVIAI ATEITININKAI STOVYKLAUJA

Daug

dainavom,

daug diskutavom

Nuotraukos
Rimo Gedeikos

ATEITIES
REDAKTORIAI
LEIDŽIA
STOVYKLOS
LAIKRAŠTĖLĮ

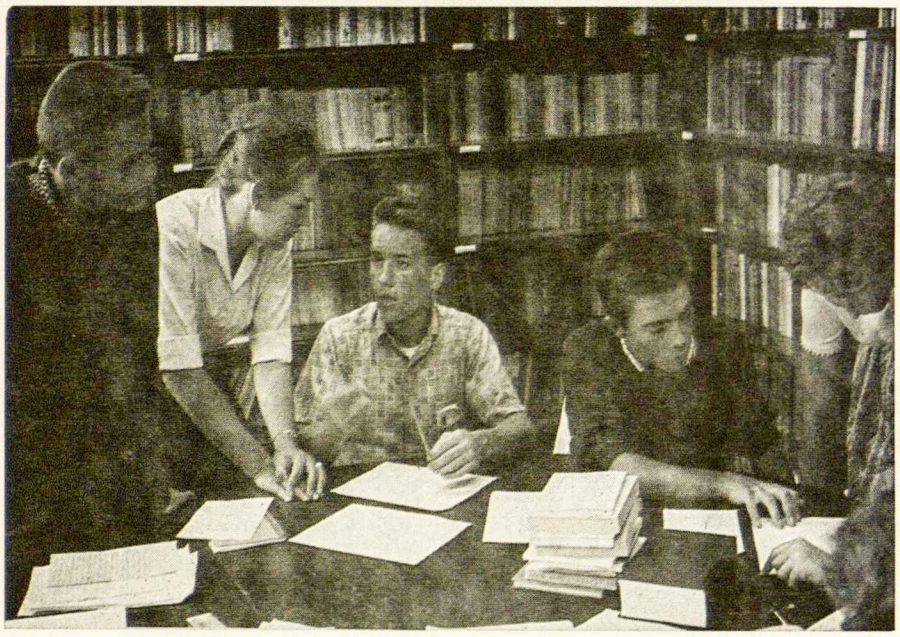

BUVO

ĮDOMIŲ

DAUG

PASKAITŲ

BET,
NE VIEN
PASKAITOM
ŽMOGUS
GYVAS

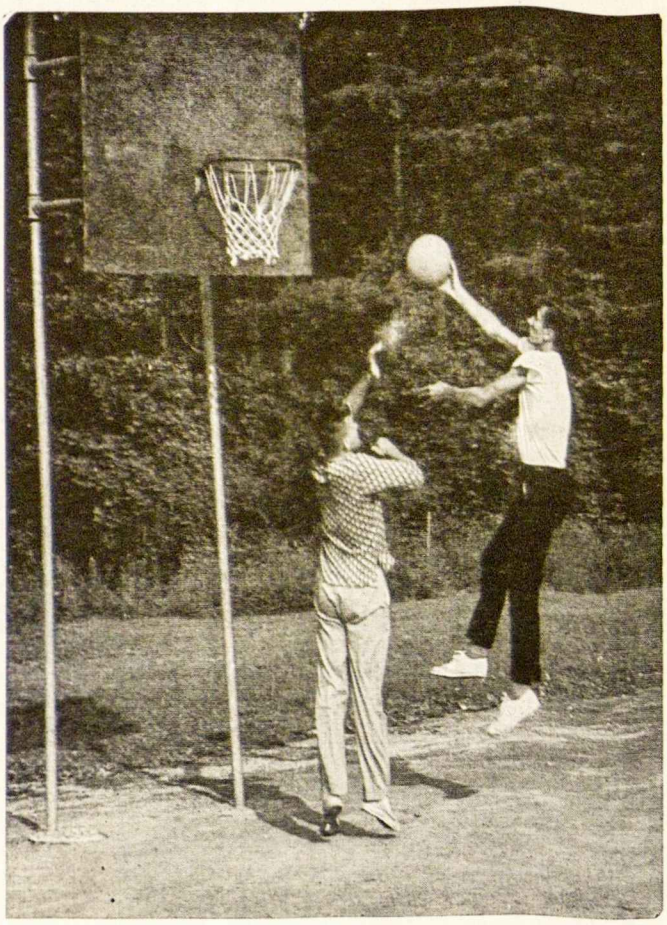

Kun. V. Paulauskas apžvelgė lietuvių kovas už savąją religiją. Dr. J. Girnius nurodė, kad ne tik esame lietuviai gimimu, bet ir privalome lietuviais tapti, įaugdami į lietuvybę — visą lietuvišką kultūrą. Dr. Vyt. Vyganto pirma paskaita iškėlė, kad lietuviai turėtų reikštis ir lietuvių, ir amerikonų tarpe, o ne vienoj ar kitoj grupėje. Jis taip pat mus painformavo apie katalikų veiklą kituose kraštuose. Dr. P. Kaladės tema buvo — žmogus ir religija. Kun. A. Bitinas kalbėjo apie Dievą ir žmogų. Kun. dr. V. Cukuras charakterizavo moderniuosius laikus ir prieškrikščionišką veikimą, iškėlė daromus priekaištus religijai ir tikintiesiems. V. Kulbokienė savo paskaitoj nukėlė mus į Lietuvą. Kun. V. Martinkus lietė charakterio ugdymą. Dr. A. Sužiedėlis supažindino mus, kas yra idealas ir idealistas. Jis taip pat skaitė paskaitą apie aplinkos neigiamą įtaką jaunuoliui. Be šių paskaitų, buvo religinių konferencijų, kurias pravedė kun. St. Yla, kun. V. Cukuras, kun. A. Bitinas ir tėvas Bernardinas Grauslys.

Vakare dažniausia buvo šokiai ar žaidimai, nors buvo du laužai, partizanų vakaras, talentų vakaras, pasakų vakaras ir stovyklautojo teismas, kuris iš viso nepasisekė.

Stovykloj buvo neužmirštas ir sportas. Žaidėm lietuvišką futbolą, amerikonišką futbolą ir softball. Buvo surengta sporto šventė, kurioj pasižymėjo L. Markevičius, A. Uleckas ir V. Gerdvilytė.

Buvo pravesta eilė konkursų. Prel. P. Juras paskyrė 30 dolerių konkursams. Kęstutis Čižiūnas laimėjo 5 dolerius religinių žaidimų patikrinime, Andrius Eiva — 5 dol. jaunučių religiniame rašinyje. Už religinį rašinį — 1 vietą, 15 dol., laimėjo Ramūnas Girnius, 2 vietą — 5 dol. — laimėjo Virginija Gailevičiūtė. Ponia Kulbokienė paskyrė 5 dol. premiją už lietuvių kalbos rašinį. Šį konkursą laimėjo V. Gailevičiūtė. Pirmą vietą ateitininkiškų žinių patikrinime gavo Laima Minkūnaitė. Deklamavimo konkursą laimėjo V. Gailevičiūtė. Pavyzdingiausiais stovyklautojais pripažinti Aleksandras Radžius ir Vitalija Noreikaitė.

Stovyklos globėja buvo p. Dalia Ivaškienė, dvasios vadas — Tėvas Bernardinas Grauslys, kuris drauge buvo stovyklos choro vedėjas. Komendantas buvo Eligijus Sužiedėlis, mergaičių vadovė — Irena Lendraitytė, berniukų vadovas — Rimas Gideika, meno vadovė — Jūra Gailiušytė, sporto vadovas — Antanas Vainius, jaunučių vadovė — Audronė Barūnaitė.

Ši stovykla buvo geriausia stovykla rytuose per paskutinius penkerius metus. Programa buvo labai gerai paruošta. Negerai buvo tik tai, kad daugelis užmiršdamai griebdavomės anglų kalbos, net kai kurie vadovybės pareigūnai. Stovyklautojai gerai sugyveno, ir buvo gaila skirstytis ir grįžti namo. Visiems norėjosi pasilikti čia daug ilgiau.

R. G.

NEPAMIRŠOM IR PASPORTUOTI

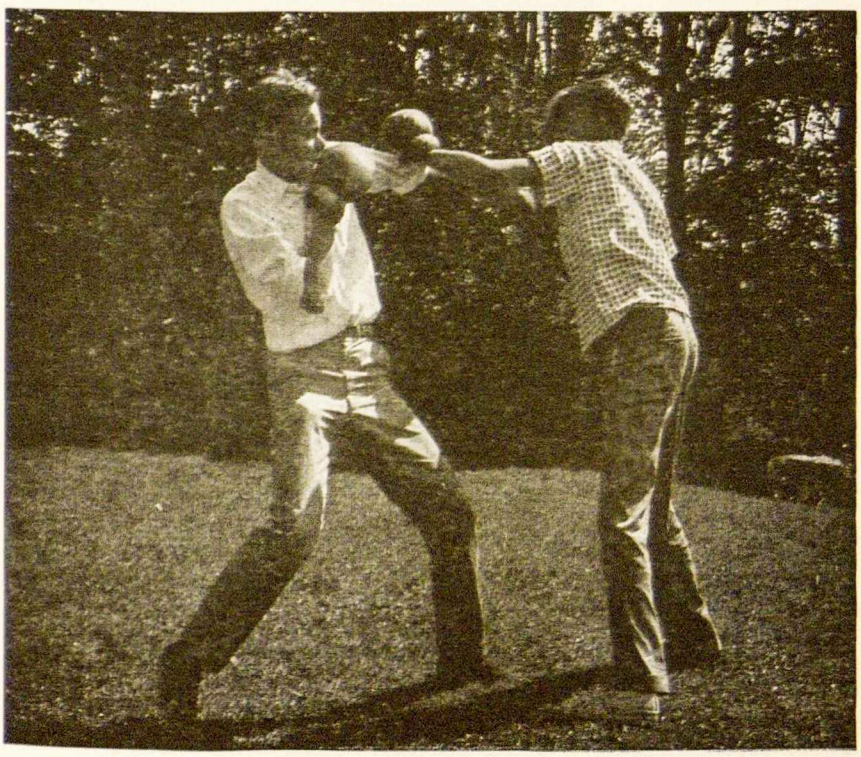

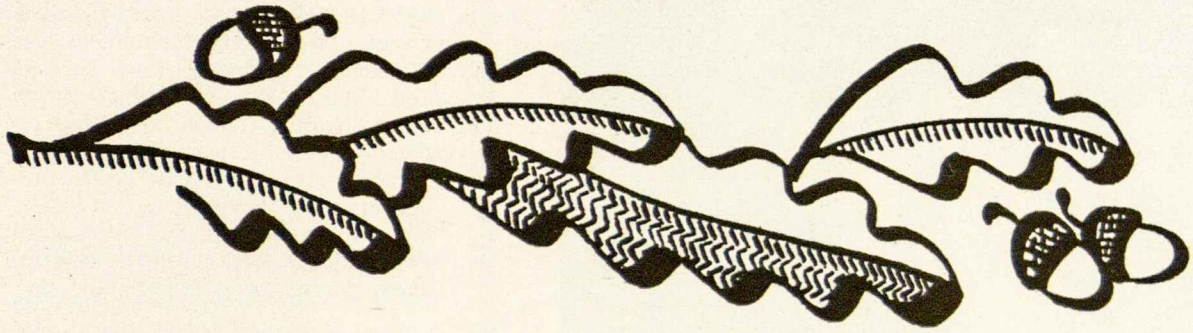

NEMODERNUS KRISTUS?

MIELASIS RIMAI!

Kodėl turėčiau įsižeisti ar pykti? Nuoširdžiai aprašėte, su kokiomis problemomis beveik kasdien susiduriate universitete ir draugų tarpe, kokių nuotaikų aplinkoje gyvenate. Jūsų nuoširdus atvirumas yra tartum šviežio oro gūsis, nenuoširdžių mandagumo formų pripe'ėjusioje atmosferoje. Ačiū už atvirumą ir pasitikėjimą! Tikiuosi, kad ir mano laiškai neapvils Jūsų, bent savo nuoširdumu. Rašau: ‚laiškai", o ne: „laiškas" kadangi vienu laišku atsakyti į Jūsų iškeltus klausimus tiek teįmanoma, kiek vienu pasispyrimu užšokti ant Everesto viršūnės. Tat geriau bandykim kopti pamažėle, žingsnis po žingsnio.

Ne vien Jūsų profesorius nesutinka, kad Kristus ir Jo Bažnyčia galėtų duoti ką nors tikrai vertingo ir aktualaus moderniškajai mūsų civilizacijai. Daug kam krikščionybė šiandien atrodo tokia pat keistenybe, kaip jaučių velkamas pimityvus vežimas Amerikos kreitkeliuose. Krikščionybė, tai senųjų laikų padaras. Kaikam gal įdomi, kaip ją kūrusios kultūros muziejinė liekana, bet ji nebeįsiderinanti į mūsų moderniškąjį amžių.

Tikrai, koks tolerantas tas Jūsų profesorius, kad jis dar žavisi Kristumi, kaip ir Mahometu, Konfucijumi, ar net Platonu. Bet kažin kokia išmintis žiba iš jo žodžio, jog „Kristus priklausąs kitiems laikams, kalbėjęs primityviems, naivaus tikėjimo ir nesudėtingos moralės žmonėms". Norisi abejoti ir jo istoriška erudicija, kai drįsta tvirtinti, jog Kristaus įsakymai ir patarimai buvę skirti tik klajokliams (nomadams) ir mažų kaimelių bei miestukų gyventojams, ir kad Jis nieko neišmanęs apie komplikuotos civilizacijos gyvenimo problemas. O yla jau visiškai išlenda iš maišo, kai panas Profesorius su pasigailinčiu šypsniu numoja ranka į Kristaus pažiūras į moterystę, į turtą, į tikėjimą... Ar tiesa, Rimai, kad tie įsakymai buvo geri tik puslaukiniams barbarams ir jokios reikšmės nebeturi Hollywoodo žvaigždėms, Wallstreeto biržos viešpačiams ir universitetų intelektualiniam pasauliui?

Visą Jūsų aprašytąją universitetinę nuotaiką norėčiau gana grubiai šitaip išsakyti: „Kristui nėr vietos moderniškoje visuomenėje, kadangi Jis nėra modernus. Būtų paika bandyt Jį moderninti ir piršti mūsų epokos žmonėms, kaip būtų paikas užsimojimas sumoderninti akmens kirvuką, ar tanką pakeisti lanku ir strėle". Prieš šitą „modernišką tezę" statau savo: „Kristus mūsų laikais yra ne mažiau modernus, kaip buvo prieš 2000 metų". Tai tezei paremti duodu Jums eilę minčių ir faktų.

Ar ne klaida?

Visų pirma, ar moderniškumo adoruotojai nepadaro labai nemoderniškos klaidos? Kadangi Kristus nepaskelbė savo Palaiminimų per radiją ir televiziją, kadangi jis neraižė Galiliejos ežero motorlaiviu, tai todėl laiko jį buvus kone kitos rūšies žmogumi! Kur logika? Argi mašinos pakeičia žmogaus esmę? Žmonės lieka žmonėmis ir laiko skirtumai pakeičia tik vieną kitą išviršinį mažmožį. Tautų ir generacijų skirtumus sudaro ne tai, kad viena jų važiuoja jaučio traukiamu vežimu, o kita švilpia spausminiu lėktuvu. Jos skiriasi, svarbiausia, tuo, ką jos galvoja, ką jaučia, ką tiki, ką garbina šitaip judėdamos. Pakartoju: ne mašinerijos skiria civilizacijas, o žmonių galvosena, elgesys, įstatymai, politinis subrendimas, religija ir dorovės kodeksai.

Prie paskutinio sakinio galėtum, Rimai, prikibti ir sakyt: „Kaip tik todėl, kad civilizacijas skiria ne mašinerijos, o jūsų išskaičiuojamieji dalykai, Kristus nebetinka mūsų laikams. Kaip galima laikyt Kristų moderniu, kai Jo įtaka į moderniąją galvoseną ir moralinį gyvenimą yra tokia silpna, aprėžta ir kasdien silpnėjanti?"

Negaliu, Rimai, su tuo sutikti. Tūli yra tiek apsisvaiginę moderniškumo opiumu, kad „pro medžius nebemato miško". Nebemato kaip plačiai ir giliai Kristus įtakoja daugelio šių dienų gyvenimą, ir koks revoliuciniai modernus jis tebėra! Šiaip ar taip, Katalikų Bažnyčios ir šiandien dar negalima visiškai ignoruoti. Toje gi Bažnyčioje Kristaus įtaka yra lemianti. Lygiai daugybė protestantiškųjų krikščionių tebėra labai suinteresuoti Kristumi ir Jo įtakojami. Net daugelis griežtai Kristų atmetančiųjų gyvena ir galvoja pagal jo doktrinas ir jo dorovės principus, patys to, greičiausiai, nė nepastebėdami. Ne vienas radikalų skelbia aršiai prieškrikščioniškas teorijas, o gyvena kaip koks asketas ar atsiskyrėlis. Kalba prieš religiją, o seka šventųjų dorybėmis. Taigi, nė jiems dar nepasisekė visiškai atsikratyti Kristaus įtakos. Todėl, objektyviai gyvenimą stebint, negalima nuneigti Kristaus reikšmės didelėms moderniškojo amžiaus masėms.

Dviejų amžių modernieji

Sutikim, tuo tarpu, jog modernusis pasaulis iš kailio neriasi aprėžti Kristaus įtaką ir suniekinti Jo įstatymus. Didysis (ir mažasis!) biznis tikrai nežino, kas pradėt su Jo: „Palaiminti neturtėliai dvasioje" ir su: „Eik, viską parduok, ką turi ir išdalyk pavargėliams". Geltonosios spaudos leidėjams, laisvosios meilės ir „companionate marriage" advokatams, „Palaiminti skaisčios širdies" tiek te-

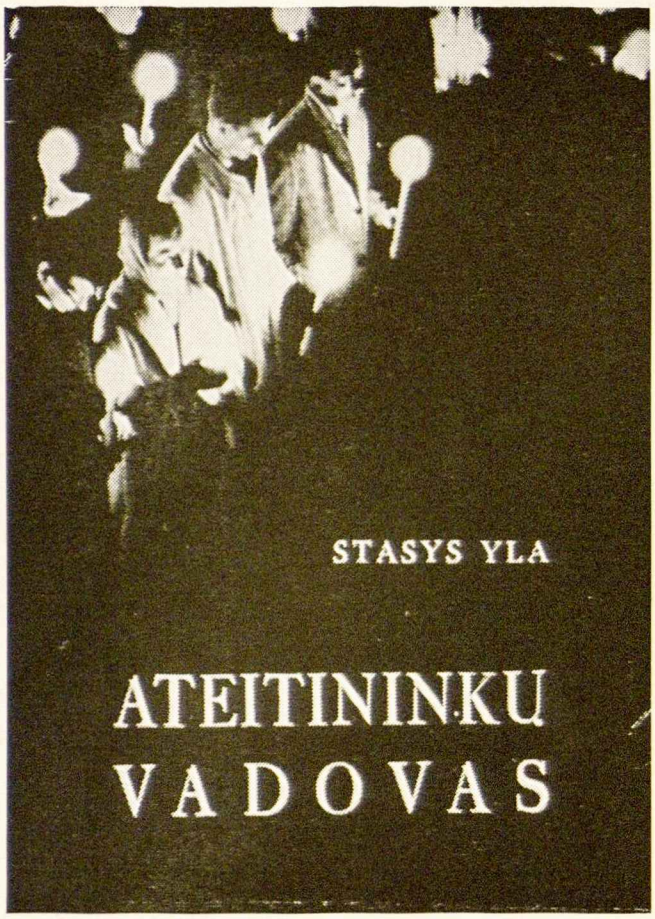

Šalia prof. St. Šalkauskio Ateitininkų Ideologijos pati reikalingiausia knyga kiekvienam ateitininkui yra Ateitininkų Vadovas, kurį parengė kun. Stasys Yla ir neseniai išleido Ateitininkų Federacija prel. Konstantino A. Vasio lėšomis. Šiai knygai paruošti pravertė keletas metų, pradedant bene 1954, nes ji jau turėjo būti baigta jubilėjiniam Ateitininkų Federacijos kongresui, įvykusiam Čikagoj pereitų metų rugsėjo 2-4 d.

Taigi čia atliktas gana didelis darbas vieno jėgomis, žinoma, su kaikuria parama iš šalies. Ir reikia pripažinti, kad čia aukštaitiškas užsimojimas buvo sujungtas su žemaitišku ištesėjimu (autorius kilme augštaitis). Pats veikalas yra enciklopedinio pobūdžio, jame surinkta gausiai ir tolimesnių istorinių ir pačių naujausių žinių ir faktų. Tikrai gali džiaugtis ir didžiuotis ateitininkai, susilaukę tokio išsamaus, ligšiol neturėto informacinio leidinio.

Galvota apie tokį leidinį, žinoma, jau senokai, daryta ir bandymų tremties metu Vokietijoj, išleidžiant Ateitininkišku keliu, bet visa tai vis dar pasiliko kopimu į viršūnes, pilnutinio leidinio nepasiekiant.

suprantami, kiek Babilono jeroglifai kaimo ūkininkui. Kristaus pabrėžiamos paskiro asmens teisės, jo vertė ir svarba keistai skamba tiek Washingtono, tiek Maskvos, tiek a. a. Hitlerio meto absoliučios valstybės garbintojams. Jo žodžiais: „Kas jūsų klauso, tas klauso manęs" Bažnyčiai suteiktas autoritetas, aišku, nepriimtinas, nė radikalams individualistams, nė tironiškoms valstybėms.

Tačiau, jei ultramoderniškam žmogui tos tiesos atrodo senos, keistos, bereikšmės, suniekintos, tai jis yra tiek pat „modernus", kiek Kristaus laikų „modernistai" kuriems tie žodžiai pirmą kartą buvo pasakyti ir taip pat atrodė keistos nesąmonės. Kristaus problematika glūdi ne tame, kad Jis būtų nemodernus, o tame, kad Jis iš kiekvieno asmens reikalauja šiandien lygiai sunkių ir nemalonių dalykų, kaip reikalavo prieš 2000 metų iš žydų ir romėnų. Todėl galima sutikti, jog modernus žmogus atmeta Kristaus doktrinas, kadangi jos yra nelengvos. Bet sunkumas neturi nieko bendra su „nemodernumu". Toliau matysim daugiau, kaip mažai kuo tesiskiria mūsų „modernieji" nuo Kristaus laikų „primityviųjų", arba, kokie panašūs yra vieno ir kito amžiaus modernieji.

Pasaulinio masto

Sykį diskutuojant Kristaus moderniškumą, kažkas įsiterpė: „Kunigas, turbūt, laikote Kristų moderniu ta prasme, kokia modernūs tebėra Šekspyras, Beethovenas, Sokratas ir kiti. Tai yra, jis buvo ir yra pasaulinio masto asmenybė, labai universalus, ir todėl visais laikais ras savo admiratorių".

Deja, negalėjau patvirtinti jo nuomonės. Be abejo, negalima neigti Kristaus literatinio patrauklumo. Jo palyginimai, pamokslai, jo epigramos ir trumputės kondensuotos didžių tiesų santraukos yra nepralenkiamos. Sunku būt rasti geriau parašytą novelę už „Palaidūną sūnų". Literatūriniu požiūriu randame moderniška skonį visame, ką Kristus pasakė. Kai Homerui, Virgilijui ar net didiesiems anglų dramaturgams suprasti dabar reikia gerokai perorientuoti savo protą, tai Kristaus pamokslai ir istorijos šiandien lygiai prieinami, kaip ano meto klausytojams. Bet visa tai pripažįstant, būtų neteisu išlygiuoti Kristų vienon eilėn su Sokratu, Šekspyru ir kitais klasikais. Nė vienas jų neturėjo ir neturi nė mažytės dalelės tos įtakos, kokios turėjo ir turi Kristus. Net ir šiandien pasaulinėje literatūroje Jis tebėra centrinė figūra. Negalima skaityt žymiosios, bent vakarų pasaulio literatūros, neturint gana geros nuovokos apie Kristaus asmenį ir Jo darbą. Įdomus yra žydų pažiūros išsivystymas. Kai prieš penketą dešimtų metų rabinai mokino, jog Kristus niekada negyvenęs, tai šiandien daugiau ir daugiau jų didžiuojasi, jog Jis buvęs didžiausias Judo sūnų. Pats irgi būsit pastebėję, jog ne vienas moderniųjų rašytojų randa Jame įkvėpimo, ir kad apie Kristų besisukančios temos domina plačias skaitančiųjų mases. Jei tokių Renano ir Strausso nebelaikytumėm visu 100% moderniais rašytojais, tai jie, visgi, praskynė kelią Kristaus asmenybei į moderniuosius veikalus. Papinio ir Emil Ludwigo Kristaus gyvenimai yra „best-sellers'. Net toks D. 'H. Lawrence, mirdamas, paliko knygą, kurioje Kristus figuruoja kaip centrinė asmenybė. O kas geriau galėtų žinoti už Bruce Barton, skelbimų meno specialistą, kuo domisi modernioji publika? Jo „best-selleris" — „The Man Nobody Knows" — irgi apie Kristų.

Tat, nors kiek pasidairius šiųdienėje literatūroje, negalima teigti, jog Kristus būtų nebeįdomus ir nebepatrauklus moderniškajam žmogui.

Gana. Mano laiškas virsta enciklika. Kitą kartą pažiūrėsim, koks primityvus ar modernus buvo Kristaus amžius, palyginant jį su mūsuoju. Tuo tarpu — lik sveikas ir galvok!

Jūsų Kristuje,

J. Kidykas, S.J.

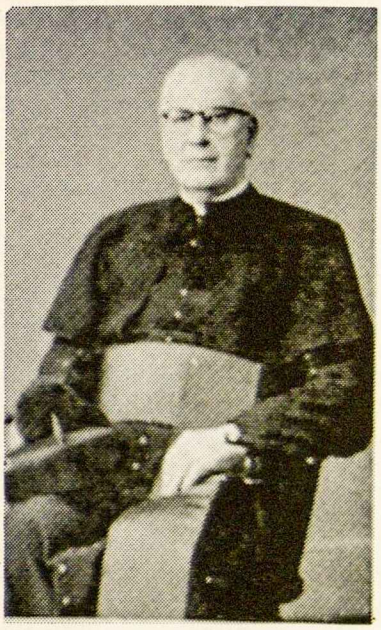

Prel. Konstantinas A. Vasys gimė 1888 liepos 14 Narkūnų kaime, Gelgaudiškio par. Iš Seinų seminarijos į Ameriką atvyko 1911, kunigo mokslus baigė Montrealy ir įšventintas 1913. Pradėjęs kunigo gyvenimą Worcesteryje vikaru, nuo 1925 jį tęsė klebonu iš pradžių šv. Kazimiero, nuo 1929 Aušros Vartų parapijoje. Už pastoracinius nuopelnus 1954 šv. Tėvo pakeltas į prelatus.

Čia, 456-se puslapiuose, sutalpinta medžiagos, kuri turi būti aktuali ir reikalinga ir ateitininkui moksleiviui, ir studentui, ir sendraugiui. Vekalas ir skirtas visoms trims Federacijos grupėms. Žinoma, kiekvienai teks išsirinkti kas reikalingiausia, bet bendram vaizdui įsigyti kiekvienai grupei teks su veikalu ištisai susipažinti.

Visai teorinei ir istorinei ateitininkų veikimo sričiai nušviesti autorius pasirinko genetinį metodą, visą medžiagą suskirstydamas į 16 skyrių, pradedant ateitininkijos kilme ir baigiant šv. Globėjais. Kiekvienas tų skyrių turi po keletą poskyrių, kurie savo ruožtu išskaidyti į trumpesnes padalas. Po kiekvieno skyriaus seka ilgesnis ar trumpesnis bibliografinis sąrašas, taigi šis vadovas kaikam galės būti ir kaip įvadas į platesnes studijas.

Tai medžiagai ir bibliografijai surinkti autoriui nemaža teko patriųsti keliose lituanistinėse, šiame krašte prieinamose, bibliotekose, kaip T. Marijonų Marianapoly, Seselių Kazimieriečių Čikagoj, Kybartų Putname, Ateitininkų archyve Brocktone.

Pagal autoriaus užsimintą trejopą ateitininkų veiklos patirtį — istorinę, principinę ir metodinę — visą medžiagą apimtų trys pagrindiniai skyriai (ar geriau dalys): kilmė, organizacija, veikla. Greičiausia tokio plano būtų ėmęsis prof. Šalkauskis, bet mūsų autoriui rūpėjo daugiau ištisinio plano gvildenimas pagal genetiškai istorišką eigą.

Imant tą trijų dalių paskirstymą, žinoma, būtų reikėję pav. veiklą suprasti platesne prasme, ir į ją įeitų ne tik įvairių veiklos sričių aprašymas, bet ir saviauklos būdų nurodymai. Tada gal būtų išvengta ir kartais pasitaikančių pasikartojimų, nors jie čia nekartą daro priminimo įspūdį. Tektų tada ir posėdžio sąvoką (IX skyr.) pakeisti platesne, nes dabar vadove ji apima veiklą, pradedant susirinkimais ir baigiant kongresais.

Teorinės žinios Vadove dažniausiai perpintos istoriniais faktais. Kur tos istorijos daugiau, ten, žinoma, tie skyriai skaitytojui bus įdomesni ir širdžiai artimesni. Esama kelių ir visai „sausų" teorinių skyrelių, bet jiems, rodos, ir nebuvo kaip istorijos pridėti.

Itin reikšmingas kievienam ateitininkui bus vadų skyrius (XII), kur ras žinių nedaug kam težinomų, bet istoriškai reikšmingų, pav. kad prof. Dovydaitis Sibire liko ne tik kunigu, bet ir gydytojo pareigas ėjo (buvo buvęs gamtininkas), ar kad Endziulaitis buvo Kat. Veikimo Centro kūrėjas, ir pan. Bet rasim čia ir kitų reikšmingų žinių, pav. dėl vardo kilmės bei reikšmės (šalia įprastinio aiškinimo čia duotas dar ir kitas, plg. p. 69), dėl sąjūdžio pradžios (Kauno kun. seminarijoj), dėl jo iššaukimo į gyvenimą (pop. šv. Leono X šūkis prieš Lenino šūkį) ir tt.

Žinoma, gal kaikas pasiges ir tokių problemų, kaip ateitininkiško jaunimo problema svetimuose kraštuose, ypač Amerikoj, kur jo daugiausia ir kur gyvenimo dvasia jam nėra tokia palanki, ar santykių nušvietimo su katal. Amerikos lietuvių Vyčių jaunimu ir pan. Užuominų ir čia yra, kaikas nurodyta ir bibliografijoj.

Atskirų kultūros sričių veikimui bei veikėjams apibūdinti autorius naudojosi jam prieinama, kiekvienai sričiai skirta, literatūra. Tai žinoma, priklauso nuo pačių pirmųjų šaltinių patikimumo. Kaikur ir jie galėjo būti su trūkumais. Dėl to gal kuri organizacija vieno kito savo veikėjo pasiges, ar gal būt jis bus minimas be sąryšio su ja, bet bendrai autoriaus gan kruopščiai surinkta žinių apie veikimą ir veikėjus. Duotas čia net ir visas jų vardynas.

Vadovo kalba aiški, taikyta suprasti visų trjų grupių nariams. Kelių skyrių (III - V, XIII) kalbą lygino kalb. L. Dambriūnas, kiti liko neperžiūrėti, dėl to gal pasitaiko ir rašybos nelygumų, kurie gali būti ir korektūros paklaidos (pav. berybis, kūriamasis, bet: sviruoti, įgija ir kt.). daugiausiai, bet: dažniausia). Yra Taipgi augščiausio laipsnio prieveiksmiai rašomi atvirkščia tvarka (pav. korektūros paklaidų ir pavardžių rašyme (pav. Barisas ir Borisas, Bagdanavičius ir Bagdonavičius ir kt.). Bet šiaip laikomasi naujosios, pataisytos rašybos (augštas, jieškoti...). Autorius žinomas ir naujų žodžių kūryba (laisvūnas, kovūnas....).

Baigiant tenka tarti, kad knyga bus didžiai reikalinga tiek kiekvienam ateitininkui, tiek ir šiaip kiekvienam kultūros žmogui, suprantančiam ateitininkų veiklą per 50 metų. Knyga yra graži tų metų apžvalga ir kartu nepakeičiama gairė ateities metams.

Alf. Tyruolis

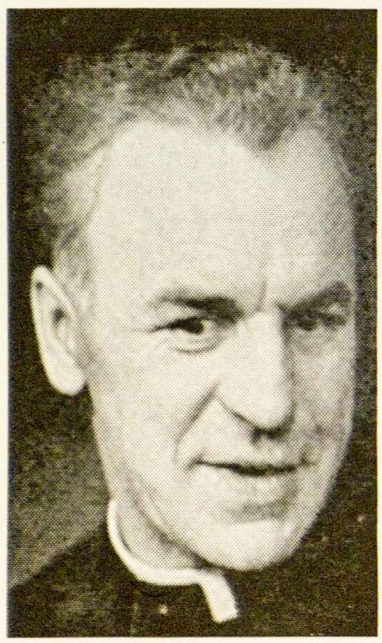

Kun. Stasys Yla — gimė 1908. I. 5 Liuciūnų k., Ukmergės aps. Studijavo Kauno kunigų seminarijoje ir VDU teologijos - filosofijos fakultete. Kunigu įšventintas 1932. Buvo kapelionu M. Pečkauskaitės gimnazijoj Kaune. Nuo 1935 dėstė Lietuvos universitete, buvo pastoralinės teologijos katedros vedėjas. 1943-45 buvo kalintas Stutthofo koncentracijos stovykloje. Po karo buvo Lietuvių tautinės delegatūros Vokietijoje patarėjas ir spaudos skyriaus vedėjas. Nuo 1950 yra Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų kongregacijos kapelionas Putnam, Connecticut.

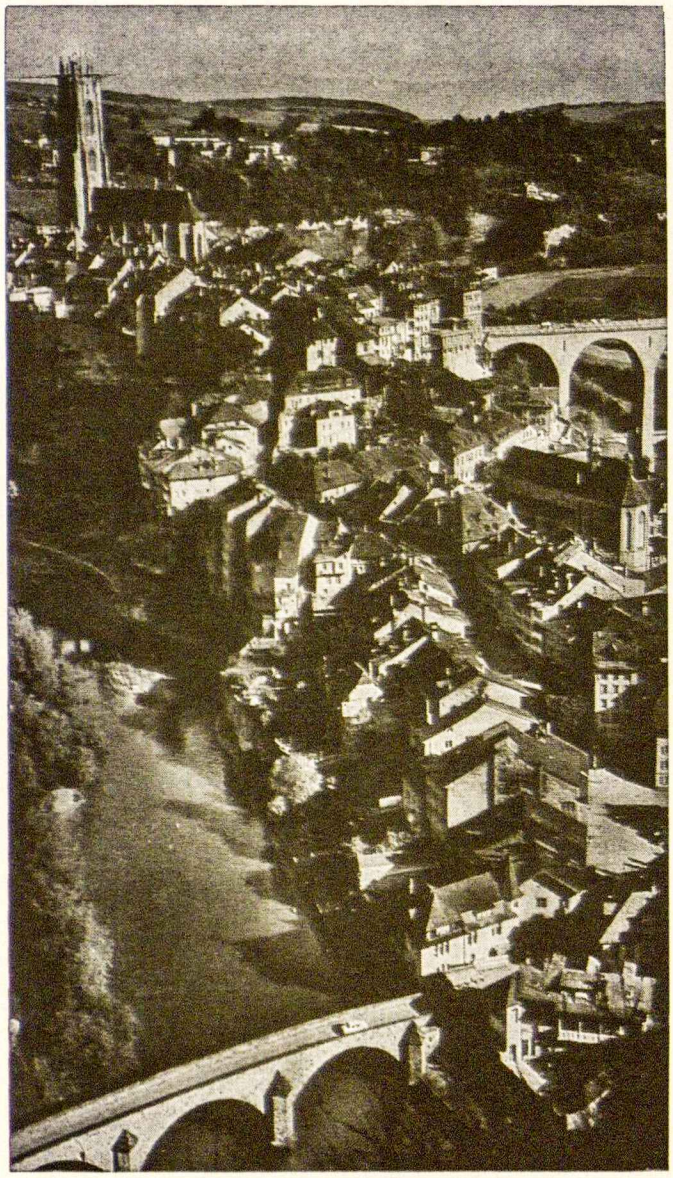

Jubilėjinis Pax Romana kongresas

DR. J. GRINIUS

Šiemetinis jubiliejinis Pax Romana Kongresas Šveicarijos Friburge liepos 24 — rugpiūčio 2 d. buvo didelis ir persudėtingas, kad vienas asmuo būtų galėjęs visur dalyvauti ir sugebėtų viską trumpai aprašyti. Jubiliejinis jis buvo pirmiausia Studentų Tarptautiniam Pax Romana Sąjūdžiui, nes jis gimė prieš 40 metų Šveicarijos Friburge. Bet, kadangi nuo 1947 m. greta studentų išaugo aukštuosius mokslus baigusių arba Akademikų Pax Romana Sąjūdis, tai šiemet abi organizacijos sukaktį minėjo drauge, tame pačiame Friburge, jo gražaus, naujo ir jaukaus universiteto patalpose.

Kongresą pradėjo akademikai sendraugiai savo įvairių sekretariatų specialiais posėdžiais. Gamtos mokslininkų, mokytojų, menininkų, gydytojų, farmacininkų, juristų atskiri profesiniai posėdžiai truko tris dienas, iki liepos 27 d., kada susirinko Studentų Pax Romana Sąjūdžio atstovai. Akademikai sendraugiai savo paskutinį plenumo posėdį su rinkimais ir įvairiomis apyskaitomis turėjo liepos 31 d., o studentai savo darbus komisijose ir plenume tebaigė tik rugpiūčio 2 d. vakare.

Iš sendraugių profesinių sekcijų, atrodo, silpniausi buvo gydytojai, o pranašiausi paskaitų — pranešimų probleminiu svoriu atrodė gamtos mokslininkai. Nors jų posėdžių dalyviai nebuvo tokie gausūs kaip literatūrų, istorijos ir gamtos mokytojų, bet jų tarpe buvo rimtų gamtos mokslų tyrinėtojų, pvz., L. Leprince-Ringuet, College de France profesorius ir Prancūzijos Instituto narys. Kad tarptautinei veiklai gerai yra pasiruošę Olandijos katalikai šviesuoliai, buvo gerai matyti literatūros mokytojų sekcijoj. Ten olandas J. van der Linden atliko prancūziškai du puikiu referatu apie pedagogines problemas, su kuriomis susiduria katalikai mokytojai, bedėstydami naujųjų ir naujausių laikų literatūrą. Tas ir kiti olandai parodė, kad jie diskusijose gali dalyvauti ne tik prancūziškai, bet taip pat angliškai ir vokiškai. Klausant šitų olandų katalikų, nuolat lindo į galvą gėdingas prisiminimas kai kurių lietuvių tariamų šviesuolių, kurie sako, kad jų vaikams sunku išmokti dvi kalbas (lietuviškai ir angliškai).

Akademikai sendraugiai turėjo specialiems klausimams apsvarstyti trijų komisijų posėdžius. Juose man neteko dalyvauti, nes jie vyko paraleliai su plenumo posėdžiais, o juose man reikėjo atstovauti Ateitininkų Sendraugių Sąjungą ir balsuoti jos vardu, perrenkant dalį Pax Romana intelektualų Sąjūdžio Tarybos ir jos pirmininką. Juo trejiems metams bu-

vo perrinktas ispanas, Friburgo universiteto profesorius R. Sugranyes de Franch, ligšiolinis pirmininkas.

Šituose plenumo posėdžiuose paaiškėjo, kad akademikai sendraugiai geriausia dirba tuose kraštuose, kur jie turi savo profesines katalikų draugijas, arba sekcijas. Ar tai nėra nurodymas ir ateitininkų sendraugių veiklai sustiprinti bei pagilinti? — Greta susirūpinimo katalikų intelektualų susiorganizavimu Azijos kraštuose, plenume nemažas rūpetis buvo nukreiptas į Amerikos kontinentą. Pasirodė, kad ne tik lotynų Amerikos katalikai akademikai yra neveiklūs ir nesusiorganizavę, bet kad tas nelemtas reiškinys matyti ir Kanadoj ir Jungt. Amerikos Valstybėse. Nejaukus nustebimas buvo jaučiamas salėje, kai per balsavimus šaukiamas JAV katalikų intelektualų atstovas neatsiliepė, nes tokio įgalioto atstovo Kongrese nebuvo. Tai atskleidė Pax Romana sąjūdžio vieną silpnybių ir drauge JAV katalikų akademikų ydą. Pasirodo, kad jie siauri (užsidarę savo šeimose, savo klubuose, pasitenkinę savo parapija) ir nejaučia katalikams tenkančios atsakomybės organizuotai dirbti dėl Kristaus šviesos plitimo pasauly. Matant šitokį amerikiečių apsileidimą, nejučiomis kilo mintis, ar tie ateitininkai sendraugiai, kurie yra baigę mokslus JAV-se, negalėtų bent kiek prisidėti prie JAV katalikų akademikų pažadinimo platesnei (tarptautinei) atsakomybei. Neužmirštant pareigos dirbti su savo tautiečiais, žadinti amerikiečius jauniesiems lietuvių katalikų akademikams būtų vienas iš garbingų uždavinių.

Kad amerikiečiai katalikai studentai geriau reiškiasi už sendraugius, buvo galima pastebėti Pax Romana studentų posėdžiuose. Nors dviejuose jų teteko dalyvauti, bet ten buvo galima išgirsti JAV katalikų studentus prabylant diskusijose, nors jie ir sunkiai valdė prancūzų kalbą. Apskritai su studentais sendraugiai tesusitikdavo iškilminguose posėdžiuose, kuriuose kalbėdavo pasaulinės garsenybės, kaip anglų teatralas ir meno kritikas Robert Speaight (apie krikščionių atsakomybę meno gyvenime), Fordhamo un-to profesorius Osk. Haleckis (apie Pax Romana praeitį), Austrijos kardinolas Koenig (apie intelektualų apaštalavimo doktrininius pagrindus), buv. Prancūzijos ministeris pirmininkas P. Pflimlin (apie krikščionių atsakomybę politiniame gyvenime). Šituose iškilminguose posėdžiuose lietuviams buvo malonumas išgirsti ir dr. Petrą Vygantą, kaip Pax Romana Studentų Sąjūdžio pirmininką. Dr. P. Vygantas kalbėjo angliškai apie sunkenybes, kurias sutinka studentas šių dienų sutechnintame pasauly. Bet, kongreso didžiulei auditorijai pristatydamas kaip paskaitininką Vienos kardinolą Koenigą, jis jau kalbėjo vokiškai. Tas dviejų kalbų vartojimas paliko gerą įspūdį. Tai drauge paliudijo, kad mūsų tautietis ne dėl atsitiktinumo, bet dėl pozityvių savybių yra tapęs studentų tarptautinės organizacijos pirmininku. Prabėgomis stebint ir matant, kaip Dr. P. Vygantas Kongreso dienomis buvo užimtas, galima tik iš dalies buvo įsivaizduoti, kiek jis pastangų ir darbo turi padėti, būdamas pirmininku toli nuo centro sąjūdžio, kuris, be to, ir nėra turtingas. Suprantant jo asmenines sunkenybes bei jo auką, vis dėlto buvo malonu konstatuoti, kad dr. P. Vygantas Pax Romana studentų sluogsniuose yra mėgiamas ir žinomas pirmiausiai kaip lietuvis. Kalbantis su įvairių tautų kongresistais ir pasisakius, kad esi lietuvis, tuoj buvo galima išgirsti maždaug šitokį atsaką: „A, lietuvis! Tai dr. Vygantas — jūsų tautietis". Ir kai jis, vos iš traukinio išlipęs ir pirmą kartą pasirodęs valgykloj, buvo tuoj apsuptas įvairių tautų spalvotų studentų, negalėjai nesidžiaugti jo populiarumu ir drauge jo energija. Turint galvoj, kad nepriklausomybės laikais dr. P. Dielininkaitis tėra buvęs tik Pax Romana Studentų Sąjūdžio vicepirmininkas, Dr. P. Vyganto buvimas to sąjūdžio priešaky yra neabejotina garbė lietuviams ir įpareigojimas ateitininkams savo eilėse subrandinti kitą vyrą, kuris po kiek laiko galėtų eiti tokias pareigas, kokias dabar atlieka dr. Vygantas.

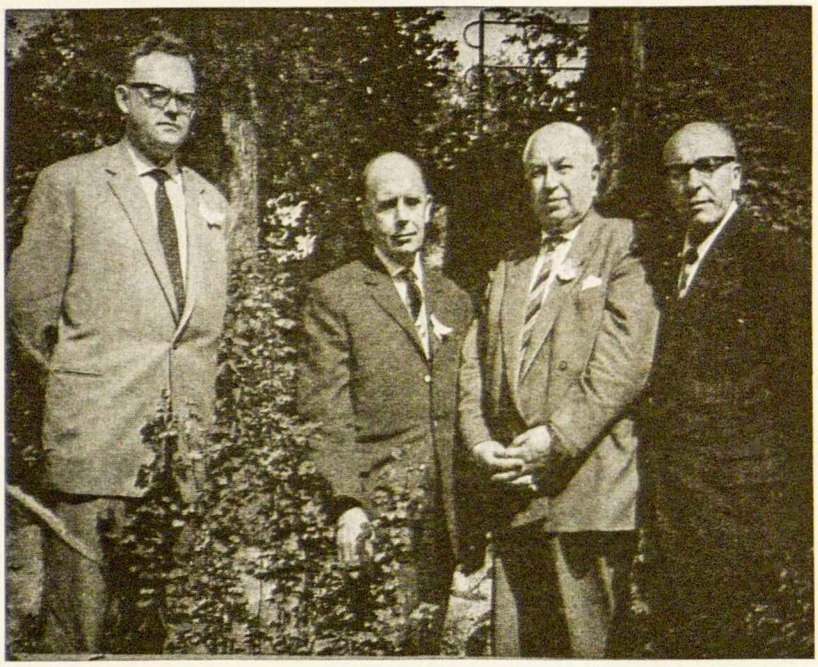

Vokietijos at-kai sendraugiai, Pax Romana jubiliejiniame kongrese atstovavę Pasaulio At-kų Sendraugių Sąjungai: dr. J. Norkaitis, dr. J. Grinius, dr. P. Karvelis, J. Kairys.

Šalia iškilmingų Kongreso posėdžių, sendraugiai akademikai su studentais dar bendravo per šv. Mišias (kasdien 12 val.) ir per vakarinius kompletus. Per šv. Mišias buvo meldžiamasi lotyniškai pagal tos dienos liturgiją. Daugelis kongresistų priimdavo šv. Komunją, išklausydavo padieniui vis kitokia kalba (prancūziškai, angliškai, vokiškai) sakomų pamokslų, o per kompletus 18 val. bendrai giedodavo psalmes lotyniškai. Apskritai, pasauliečių aktyvus dalyvavimas liturgijoj per kongresą buvo stipriai pabrėžtas. Tai savaime nukreipdavo mintį į lietuvių (ir ateitininkų) apsileidimą liturginėj srity. (Argi neliūdna, kad prieš Bažnyčios mintį aktyviai dalyvauti liturgijoj, Vasario 16 Gimnazijoj jaučiama net opozicija?).

Kad liturgijoj turi dalyvauti žmonės, ir kad žmogiškos formos liturgijoj gali kisti, buvo pažymėta trim stambiais faktais: 1. „Meno ir liturgijos" paroda, kurioj buvo išstatyti labai įdomių naujoviškų formų bažnyčių projektai bei fotografijos, bet kurioj nestigo keistų abstraktinio meno apraiškų, ypač skulptūroj bei tapyboj; 2. indų religiniais šokiais, kurių tradicinės tautinės formos mėginamos pritaikyti katalikų tikėjimo tiesoms išreikšti Indijoj; 3. bizantinių apeigų šv. Mišioms, kurias visam Pax Romana kongresui suorganizavo (kad ir netobulai) ukrainiečiai.

Bet šitoje gražioj Kongreso religinėj pusėj buvo užmiršta kenčianti ir

Clevelando Maironio kuopos baigusieji gimnaziją. Antroje eilėje antras iš kairės sėdi Virgilijus Kasperavičius, Regina Laniauskaitė, Giedrė Degutytė ir Kaributas Čyvas. Trūksta Aldonos Grėbliūnaitės.

tylinti Bažnyčia už geležinės uždangos. Už šitą persekiojamą Bažnyčią viešų maldų per Kongresą nebuvo. Kad į tai būtų atkreiptas dėmesys, lietuvių delegatai (studentai) Vienos kardinolui Koenigui įteikė Sibiro lietuvaičių maldaknygę, išverstą vokiškai. Bet kardinolas kongrese tebuvo svečias ir gal būt dėlto mūsų pageidaujamos išvados nepadarė. Jei būtų buvęs koks nors lietuvis kunigas, arba ateitininkų dvasios vadas, jis būtų galėjęs veikti į Pax Romana sąjūdžių kapelionus. Bet mūsų kunigai, neturėdami savo vyskupiško autoriteto Europoj, yra pasimetę — niekas jų nei iš Romos, nei iš Vokietijos į jubiliejinį Pax Romana kongresą nebuvo nuvažiavęs. Todėl teliko tik pasaulietiški būdai priminti kitiems pavergtą katalikišką Lietuvą. Tam gana gausių progų davė susipažinimas su įvairiausių tautų žmonėmis. Šituo ypač naudojosi kai kurie mūsų sendraugiai, susipažindami su Azijos ir Afrikos studentais. Jų tarpe Dr. Vygantas surado net vieną Indijos kunigą Kazimiero vardu. Kadangi jis domėjosi savo patrono gyvenimu, reikėjo jam taip pat pasakoti šį-tą iš Lietuvos istorijos. Buvo taip pat gerų progų papasakoti apie sovietinį „gerbūvį" ir jo „laisves" okupuotoj Lietuvoj.

Besikalbant su įvairiais spalvotais studentais, nekartą į galvą brovėsi liūdna mintis apie Lietuvą. Kai ji 1918-20 metais veržėsi į nepriklausomą gyvenimą, atkurdama savąją valstybę, lietuviai studentai neturėjo gal nė šimtosios dalies tokios paramos, kokią dabar gauna iš Europos tautų Afrikos ir Azijos studentai. Pvz., jiems, besimokantiems Friburgo universitete, Tėvai Augustijonai laiko šv. Justino bendrabutį, kuriame nemokamai gyvena ir mokosi 80 Azijos ir Afrikos studentų, nepaisant kokios religijos jie bebūtų. Katalikiškas Friburgo universitetas ir apskritai katalikiška Šveicarijos Friburgo aplinka, be abejo, juos veikia teigiamai: kai kurie nekatalikai tampa uoliais katalikais. Panašios įtakos patiria spalvotieji studentai, kurie gyvena ir mokosi Prancūzijos katalikų globoje. Su keistai maloniu jausmu teko stebėti vieną Afrikos tamsiaodę studentę, kuri iš mišolinės maldaknygės per Mišias taip gražiai lotyniškai giedojo Credo, tartum katalikų liturgija ir jos kalba jai būtų seniai įprastos. Tokių katalikiško universalizmo pavyzdžių per Pax Romana kongresą buvo galima matyti nevieną. Drauge buvo malonu konstatuoti, kad Pr. Dovydaičio, Pr. Kuraičio, St. Šalkauskio, K. Pakšto ir kitų įkvėpti ateitininkai katalikiško universalizmo reikalą jaučia ne nuo šiandien ir lig šiol eina beveik pirmose gretose. Tai iš dalies liudija ir šis Pax Romana kongresas, nes jame dalyvavo 8 lietuviai (Dr. P. Vygantas su žmona, J. Kairys, Dr. P. Karvelis, Dr. J. Norkaitis, Dr. J. Grinius ir studentai G. Girdvainytė ir A. Sasaitis). Tai buvo tikrai stambi delegacija, ypač turint galvoj JAV katalikų šviesuolius, kuriuos teatstovavo studentai su tremtiniams pažįstamu p. Kirschneriu. Bet kas su ateitininkais bus toliau? Ar jų dauguma, gyvendama beidėjinėj materialistinėj aplinkoj netaps tuščiaviduriais pozuotojais? Ar jie neužmirš, kad ateitininkas turi būti pasaulietiškas apaštalas tiek tautinėj, tiek tarptautinėj plotmėj? Savo geram vardui išlaikyti Pax Romana sluogsniuose ateitininkai turėtų gausiau paskleisti „Pax Romana Journal", kuris išeina 6 kartus per metus ir turi prancūzišką bei anglišką laidą (metinė prenumerata 2,5 dol.).

PER PRIZME

Jau vėl vienas stovyklinis laikotarpis nužengė istorijon. Bendras šių metų įspūdis geras, gi jeigu reiktų atžymėti geriausią praėjusio sezono stovyklą, ta garbė atitektų Kennebunkporte pravestai moksleivių ateitininkų stovyklai, kuri buvo suruošta rytinio pakraščio moksleivijai. Nemažą reikšmę šito tvirtinimo grindime sudaro ir tai, kad nuo praeitų metų padaryta labai didelė pažanga. Jei aną kartą tikrai rytuose daug kas nepavyko, tai šiais metais tų klaidų nebekartota.

Iškėlimas vienos stovyklos nereiškia, kad kitos buvo blogos. Pagrindinė moksleivių stovykla Dainavoje taipgi buvo gera; gal kiek geresnė būtų galėjusi būti studentų stovykla, nors ir ji daugeliu atžvilgių buvo vykęs jaunimo sąlėkis.

Bene teigiamiausiu reiškiniu tenka laikyti tą faktą, kad ateitininkams kasmet pavyksta pritraukti vis naujų jaunuolių. Ir nuolatiniai stovyklas lanką asmenys stebisi naujų veidų gausumu. Ir tai pasakytina apie visas stovyklas; tiek moksleiviai, tiek studentai vis praturtėja nauju krauju. Tačiau šis svarbus reiškinys iškelia ir patį didįjį egzaminą stovyklas rengiantiems. Kadangi tai nauji žmonės, juos reikia tinkamai įvesdinti į ateitininkišką stovyklinį gyvenimą. Tinkamos programos sudarymas čia vaidina itin svarbią rolę. Reikia mokėti jaunimą įdomiai užimti ir reikia jam suteikti tokių minčių, kurios jam, kaip katalikui lietuviui, svarbios ir būtinos. Įdomiai perduotos jos jaunąsias širdis sudomins ir nuteiks rimtam darbui per ateinančius mokslo metus. Tačiau jeigu pasitenkinama tik improvizacija, negalima tikėtis vertingų pasekmių. Tik kelias dienas prieš stovyklos pradžią susirūpinus programa, arba tik vienam asmeniui pavedus sudaryti ir rūpintis programa, negalima tikėtis pasisekimo. Tam reikia atsidėti; persvarstyti tenka visas temas; numatytini prelegentai, kurie moka jaunimui mintis tinkamai perduoti.

* * *

Ne vien tinkamas stovyklos programos suplanavimas turi rūpėti stovyklas ruošiantiems. Nemažiau svarbu darban pakinkyti žmogiškąjį elementą, kuriuo būtų galima jaunimui imponuoti, jį uždegti, teigiamai paveikti. Kad ir tokiu menku reiškiniu kaip tinkamu prelegento ar temos pristatymu galima daug atsiekti. Konkretus pavyzdys: stovykloje minimas 1941 metų sukilimas. Pristatomi to istoriško įvykio patys svarbiausi asmenys. Suminimos pavardės, titulai ir tai viskas, gi jaunimo dauguma tik patį pirmą kartą apie juos bei patį istorinį įvykį informuojama. Tokiu atveju labai daug reikšmės gali sukurti palyginimas su esamoje aplinkoje žinomais analoginiais reiškiniais. Sulyginant tai su vengrų 1956 metų sukilimu jaunimui tuoj gausis ryškesnė perspektyva. Žinoma, apgailėtina padėtis, kad reikia tokių priemonių imtis, tačiau tokia gyvenimo realybė ir mes geriau su ja susigyvenkime, jei norime jaunimą mūsų idealo kryptin palenkti. Šiame krašte savo egzistenciją su savo tautišku nusiteikimu suderinę asmenys turėtų kaip tokie jaunimui būti pristatomi, nes stovyklautojams labai svarbu patirti apie tokius asmenis, kurie ir lietuviais būdami reikšmingą rolę gyvenamo krašto aplinkoje vaidina.

* * *

Žmogiškojo elemento efektingiausias panaudojimas glūdi sėkmingo kontakto sukūrime tarp atskirų kartų. Ne tiek svarbu stovyklautojams parodyti daugybę garsių žmonių, kurie kelioms valandoms stovyklon atvyksta, savo paskaitą atskaito ir vėl iškeliauja, neužmezgę artimesnio ryšio su stovyklautojais. Kur kas svarbiau rasti asmenų, kurie bent keletą dienų, o geriausia net visą stovyklavimo laikotarpį praleistų jaunimo tarpe. Šia prasme jaunimo gilaus dėkingumo nusipelnęs yra Ateitininkų Federacijos Tarybos narys dr. Juozas Girnius, puikiai supratęs šio bendravimo prasmę ir reikalingumą ir ne vieną kartą savo laisvą laiką pašventęs mūsų stovyklaujančiam jaunimui. Jo pavyzdžiu turėtų pasekti visa eilė asmenų, ypač mūsų jaunieji sendraugiai, šiame krašte baigę mokslus. Ir liūdna pastebėti, kad kai šiais metais stovyklas rengią asmenys bandė kviesti vyresniuosius talkai. Atsakymai dažniausiai buvo neigiami, nes rūpi grynai privačiai (nors tas privatumas galutinoje išvadoje išvirsta į lietuviškos vasarvietės aplankymą) savo atostogas praleisti. Tačiau šiais metais buvo net keletas pažadėjusių stovyklon atvykti, betgi jie savo pažadų neištesėjo. Ir tada stovyklos vadovybei reikia griebtis improvizacijos.

* * *

Drausmės ir disciplinos klausimas, nors ir nedėkingas, stovyklinei valdžiai turi visad rūpėti. Pirmiausiai, svarbu čia gerą stovyklos vadovybę parinkti. Nebūtinai kiekvienas vyresnysis gali gerai ctovyklai vadovauti ir ją pravesti. Tam reikia įgimto talento ir tam tikros patirties. Gi parinktas vadovas turi iš pat pradžių aiškiai nusakyti kas stovyklautojui leistina, kas nesiderina su stovyklos tvarka ir ko asmuo gali tikėtis, prasižengęs su nustatyta tvarka. Tai pačioje stovyklavimo pradžioje neišryškinęs vadovas negali tikėtis, kad stovyklautojai ims ir viduryje stovyklos patys susipras. Tai ypač svarbu jaunesnių stovyklautojų atžvilgiu. Neaplenktini ir studentai, nes mūsų studentų stovyklų dalyviai dar labai jauni, dažniausiai vos gimnazijas baigę jaunuoliai.

* * *

Tai keletas kritiškų pastabų apie ruošimąsi stovyklai bei jos pravedimą. Būtų gera, kad ateinančiais metais stovyklas planuoti ir pravesti numatančios centro valdybos pasvarstytų šiuos klausimus. Tačiau pabaigai dar vienas rūpestis, itin išryškėjęs šias eilutes rašančiam šiais metais. Tai jaunimo tarpe labai aiškiai jaučiama intelektuališko domėjimosi stoka. Beveik po kiekvienos paskaitos beveik jokių klausimų, jokių diskusijų. Net ir tais atvejais, kai stovyklautojai išsižioję, arba su rimtu susikaupimu klausosi paskaitos ar referato, jam pasibaigus viešumon nekyla nei paklausimų, nei prieštaraujančių nuomonių, nei pasisakymų. O tai tikrai liūdnas reiškinys, reikalaująs rimto susirūpinimo, Reiktų atkreipti tinkamą dėmesį į tai. Žinoma, įtakos čia turi mažai galvoti nuteikianti mokyklinė sistema, tačiau iš kitos pusės organizatoriai turėtų pagalvoti bent apie diskusinių būrelių pritaikymą. Jie regis darosi būtinybė, nes mažuose rateliuose jaunieji ateitininkai išdrįsta prasižioti pasiginčyti, savo mintis formuluoti. Studentų stovykloje pravestas bandymas mažuose būreliuose padiskutuoti naujai išleistą encikliką socialiniu klausimu tikrai pavyko. Ar tai nereiškia, kad reikia tokia formą sudažninti?

* * *

Tenesusidaro skaitytojui klaidingas vaizdas apie mūsų jaunimo stovyklas skaitant tik apie reiškinius, kurie gerintini, taisytini ir t. t. Žinoma, geriausiai būtų, jei jis pats savo apsilankymu įsitikintų, tačiau kam tas neįmanoma, tepatiki tvirtinimu, kad jei mūsų lietuviškas gyvenimas taip teigiamai vystytųsi, kaip pravedamos mūsų ateitininkiškos stovyklos, mes lietuviškos visuomenės gyvenime padarytumėme nepaprastą pažangą. Svarbu tik, kad mes ir toliau stovyklas ruoštumėme ir jas tobulintumėme.

VYTENIS

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

Vida Krikštolaitytė, 1957 metais baigusi Maria High School Chicagoje, šių metų rugpiūčio mėnesį gavo bakalaureato laipsnį of "Fine Arts in Art Euducation," Illinois Universitete, Urbanoje. Vida ateitininkams priklauso jau nuo 1953 metų, buvo ir MAS Kun. A. Lipniūno kuopos ir Chicagos At-kų Stud. Draugovės valdybose. Taip pat, buvo Maria gimnazijos „Rūtos" klubo valdyboje, 1956 - 1957 metais. Vida vadovavo mergaitėms sporte 1957 metų jaunučių stovykloje. Žada metus ramiai mokinti šeštą skyrių parapijinėj mokykloj, o kas toliau — dar nežinia.

Violeta Žilionytė, birželio mėn. 1957 metais baigusi Notre Dame Academy, Clevelande, taip pat birželio mėn. 1961 metais gavo bakalaureato laipsnį iš chemijos Notre Dame College, Euclid, Ohio. Violeta priklausė Athletic Association, Notre Dame News, Chore, bei Sigma Sigma Science Club, pirmininkė 1961 metais. Aktyviai reiškiasi sporto klube „Žaibas", Čiurlionio Ansamblyje, Vaidilos Teatre bei Grandinėlėje. Violeta buvo skautė, MAS valdybose reiškėsi kaipo sekretorė, vicepirmininkė ir pirmininkė. SAS reiškėsi kaip vicepirmininkė ir pirmininkė. Artimoje ateityje žada pradėti darbą chemijos industrijoje. Domisi drama, literatūra ir sportu.

Darius Gvazdinskas, birželio mėn. 1957 metais baigęs Bishop Neuman High School, Philadelphia, Penn., taip pat birželio mėn. 1961 metais gavo bakalaureato laipsnį iš "Industrial Management and Labor Relations." Darius priklausė Dekano sąraše 1961 metais. Universitete reiškėsi Society for the Advancement of Managment ir International Relations Club. Darius ruošiasi stoti į kariuomenę artimoje ateityje.

Audronė Garbenytė 1961 baigė Maria H. S. Chicagoje, o 1960 m. baigė Č. A. L. M. Audronė priklausė Rūtos Rateliui, buvo National Honor Society vicepirmininke, "Maria Herald" associate editor, laimėjo žurnalistikos Apostolic Medal, du metus gavo National French Contest Certificate of Merit ir buvo Honor Roll narė keturis metus. Lietuvių tarpe Audronė buvo Kun. Alfonso Lipniūno kuopos sekretorė ir mergaičių būrelio pirmininkė, dabar yra "Ateities" redakcijos kolektyvo narė. Audronė domisi visuotine literatūra, istorija ir filosofija, žada studijuoti kalbas su intencija dirbti United Nations.

Dalia Katiliūtė baigė Notre Dame Academy Omaha, Nebraska, žada studijuoti Creightono universitete. Dalia buvo gimnazijos yearbook redaktorė, priklausė National Society, buvo "Živilės" skaučių draugovės adjutantė ir Ateitininkų moksleivių kuopos sekretorė ir korespondentė. Baigdama Dalia laimėjo Mathematical Association of America medalį, National Merit Scholarship, Ak - Sar - Ben Scholarship, Regent's Scholarship į University of Nebraska, ir apie tris kitas stipendijas.

Violeta Čižauskaitė baigė Holy Redeemer H. S. Detroite. Violeta per ketveris metus priklausė prie Honor Roll, buvo National Honor Society nare, Quill and Scroll nare, Managing Editor mokyklos laikraščio ir baigdama gavo stipendiją į Saint Mary-of-the-Woods College, Indiana.

Violeta buvo Lietuvos Karaliaus Mindaugo moksleivių ateitininkų kuopos narė apie dešimt metų, ėjo sekretorės, iždininkės ir pirmininkės pareigas. 1957 m. baigė Detroito lituanistinę mokyklą. Violeta domisi muzika ir drama (ji laimėjo pirmą vietą dramatiniame deklamavime 1959 ir 1960 m., Genesian Interpretation Festival, Detroite), žada studijuoti prancūzų kalbą ir dramą, nori būti vertėja

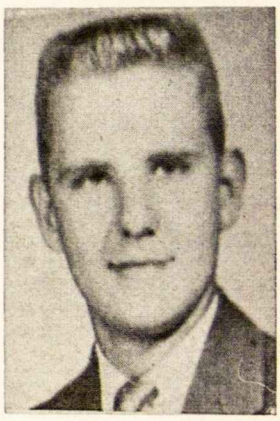

Algimantas Posevičius baigė South H. S., Omaha, Nebraska, priklausė Spanish Club ir Honor Roll, galvoja studijuoti architektūrą University of Nebraska. Algimantas yra Skautų draugovės adjutantas, dalyvauja L. B. Chore, buvo ateitininkų kuopos iždininkas ir pirmininkas, ir ypatingai domisi sportu ir muzikos įrekordavimu.

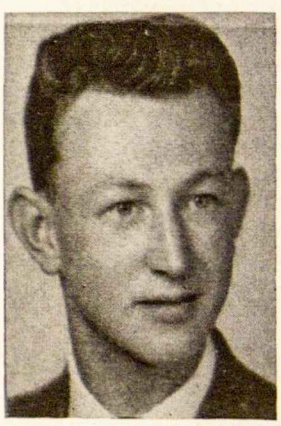

Vytautas Preikšaitis baigė Creighton Preparatory mokyklą Omahoje, žada studijuoti biznį Universitete. Vytautas ypatingai domisi sportu ir medžio drožinėjimu.

Gražina Norvilaitė baigė Maria H.S. Chicagoje. 1960 m. ji buvo Čikagos Aukšt. Lituanistikos Mokyklos antra mokinė. 1957 m. gavo **Singer Certificate of Achievement** ir **A. P. S. L. Certificate** už pasižymėjimą lotynų kalboje. 1960 m. Gražina ėjo sekretorės pareigas **Rūtos Ratelio** klube, dabartiniu metu priklauso **Neries** sporto klubo tinklinio komandai ir Jaunimo Centro Tautinių Šokių Ansambliui. 1961 m. Gražina buvo išrinkta Maria gimnazijos modele į CISCA —

SDS Fashion Show. Iki 1953 m. Gražina buvo skautė, tada perėjo į Marijos At-kų kuopą. Kuopoje darbavosi kaip mergaičių būrelio sekretorė, vice-pirmininkė, iždininkė, socialinių reikalų vedėja ir pirmininkė. Dalyvavo Jubilėjinio Kongreso ruošimo komitete. Gražina nori studijuoti kalbas Illinois Universitete.

Dalia Indreikaitė 1961 m. baigė Maria H. S. Chicagoje, 1960 m. buvo Č. A. L. M. pirma mokinė ir priklausė tos mokyklos metraščio redakcijai. Gimnazijoje Dalia priklausė Rūtos Rateliui. Dalia buvo Kun. A. Lipniūno kuopos narė, buvo mergaičių būrelio sekretorė, priklausė "Sūkurio" redakcijos kolektyvui, dabartinė "Ateities" redakcijos narė, lanko Pedagoginį Lituanistikos Institutą, žada studijuoti filosofiją De Paul universitete. Dalia ypatingai domisi literatūra, moderniuoju menu ir muzika.

Gvidas K. Šakys baigė Notre Dame gimnaziją, kur jis priklausė futbolo ir lengvos atletikos komandoms ir buvo fotografijos ir misijų klubo narys.

Gvidas yra ateitininkas ir skautas, priklauso „Aras" sporto klubui, Los Angeles Chorui ir Ansambliui, dabar studijuoja inžineriją.

Janina Konaukaitė baigė Maria S. S. Chicagoje, laimėjo Illinois State Scholarship, gavo Higheest Award, buvo National Honor Society narė ir pirmininkė, laimėjo tris medalius lotynų kalbos konkurse. Janina buvo Maria H. S. metraščio narė, Rūtos Ratelio narė, priklausė Kun. A. Lipniūno kuopai, "Sūkurio" redakcijos kolektyvui, dabartinės "Ateities" redakcijos narė ir buvo "Gintaro" metraščio vyriausioji redaktorė. 1960 m. Janina buvo Č. A. L. M. pirma mokinė. Ateityje Janina žada studijuoti kalbas Loyolos universitete.

Virgilija Mockutė baigė South H. S., Omahoje, kur ji priklausė prie French Club. Virgilija, kuri žada studijuoti kalbas Creightono Universitete, priklauso Tautinių Šokių grupei, Omahos L. B. Chorui, Moksleivių Ateitininkų kuopai, kurioje ji yra sekretore ir Skautų draugovei, kurioje yra skiltininkė. Virgilija ypatingai domisi menu ir muzika.

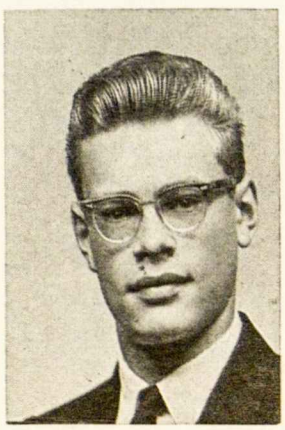

Jonas Šalčius baigė St. Rita H. S. Chicagoje ir Č. A.L.Mk. Gimnazijoje pabaigė "Scientific" kursą, priklausė National Honor Society ir St. Rita Honor Roll. Jonas buvo Marijos Moksleivių Ateitininkų kuopos vice-pirmininkas du metus, priklauso ateitininkams nuo 1952 m. Jonas dalyvauja "Sūkurio" ir "Ateities" redakcijose, buvo Č. A. L. M. metraščio redakcijos dalyvis, priklauso "Lituanikos" sporto klubui, toliau žada studijuoti chemijos inžineriją.

Virgilijus Kasperavičius baigė Saw High School, Cleveland, Ohio, ir Augštesniuosius Lituanistikos Kursus. Gimnazijoje buvo sporto klubo ir Honor Roll narys. Virgilijus priklausė Maironio MAS kuopai, kurioje tris metus ėjo vice-pirmininko ir socialinių reikalų vedėjo pareigas ir buvo Jaunučių Ateitininkų vadovas. Laisvą laiką Virgilijus praleisdavo šokdamas tautinius šokius su Grandinėle ir sportuodamas su Žaibo sporto klubu. Virgilijus žada pradėti biologijos studijas John Carroll Universitete, Clevelande.

Otilija Užgirytė baigė **Ursuline Academy,** Springfield, Illinois. Gimnazijoje priklausė prie yearbook staff, Glee Club, buvo Science Club prezidentė, dalyvavo National Honor Society, Latin National Honor Society, gavo Golden Laurel Award ir Second Place Class Honors. Baigdama laimėjo Henry Bunn Scholarship, James Scholarship ir Baush and Lomb Honorary Science Award. Otilija priklausė Vytauto Didžiojo kuopai, buvo sekretorė, korespondentė, pirmininkė. Ji žada studijuoti University of Illinois, Urbanoje.

Angelė Šulaitytė baigė Maria High School Chicagoje. Mokykloje priklausė **Rūtos Rateliui.** Angelė yra ateitininkė nuo 1954 metų. Buvo Marijos kuopos jaunesniųjų ateitininkų pirmininkė. Vėliau įstojo į Kun. Alfonso Lipniūno kuopą. Dabar yra Dielininkaičio vardo kuopos Marquette Park Chicagoje mergaičių globėja. Angelę domina menas, knygos, visoks sportas. Žada studijuoti odontologiją.

Giedrė Degutytė per pra ėjusius metus baigė Villa Angelica Academy ir Lituanistinę Mokyklą Clevelande, kurioje ji buvo pirma mokinė. Gimnazijoje priklausė prie Mission Club,, Catholic Youth Association ir buvo įrašyta į Honor Roll. Giedrė tris metus buvo Clevelando Moksleivių Ateitininkų kuopos valdyboje, ėjo korespondentės ir sekretorės pareigas. Toliau žada studijuoti Ursuline katalikių mergaičių kolegijoje, siekdama gimnazijos mokytojos laipsnio.

Juozas Čyvas baigė Shaw H. S., Clevelande. Juozas priklausė gimnazijos sporto klubui, dalyvavo krepšinio, plaukimo ir bokso komandose. Lietuvių tarpe dalyvavo Clevelando L. S. K. "Žaibas" komandoje ir Moksleivių Ateitininkų Maironio kuopoj, kurioj vienus metus buvo iždininku. Toliau Juozas žada studijuoti Business Administration Kent State universitete. Juozas ypatingai domisi visais sportais, bet daugiausia mėgsta ledo čiuožimo lenktynes.

Eugenijus M. Šilgalis, buvęs Baltimore M.A.S. kuopos pirmininkas ir Moksleivių Būrelio pirmininkas, baigė Baltimore Polytechnic Institute ir yra priimtas kaip sophomore į **John Hopkins universitetą.** Eugenijus baigė Advance College Preparatory kursą, gavo Senatorial ir Johns Hopkins stipendijas ir buvo National Honor Society narys. Eugenijus mėgsta šachmatus, tenisą, futbolą (soccer) ir groja akordeonu.

Regina Laniauskaitė, kuri buvo Maironio kuopos sekretorė ir socialinių reikalų vedėja, baigė Villa Angela Academy Clevelande. Čia ji keturis metus priklausė prie Honor Roll, buvo Glee Club ir Student Council narė. Regina labai mėgsta tautinius šokius, todėl jau penkis metus priklauso Clevelando tautinių šokių grupei ir yra buvusi šios grupės valdybos narė. Toliau Regina studijuos humanitarinius mokslus Ursuline College.

Danguolė Masionytė baigė šv. Jono gimnaziją Paterson, N.J. Gimnaziją baigė antrąja mokine. Gimnazijos matematikos konkurse taip pat laimėjo antrą vietą. Būdama gimnazijoje pirmininkavo Jr. Klasinės lygos skyriui, būsimųjų mokytojų klubui ir misijų klubui, taip pat buvo mokyklos laikraščio redakcijos narė. Priklausė Prancūzų kalbos klubui, katalikų akcijos būreliui ir Student Council.

Į Ateitininkų organizaciją įstojo 1954 m., yra buvusi jaunučių ateitininkių pirmininke, vyr. at-kų Vysk. M. Reinio vardo kuopos vice-pirmininke, iždininke, sekretore ir korespondente. Pereitais mokslo metais Danguolė mokė Patersono šeštadieninėje mokykloje. Būdama kuopos korespondente yra rašinėjusi korespondencijų ir reportažų iš kuopos ir vasaros stovyklų gyvenimo „Ateičiai", „Draugui" ir „Darbininkui". Taip pat priklauso Patersono Ateitininkų tautinių šokių grupei.

Baigiant gimnaziją Danguolė yra laimėjusi South Paterson Kiwanis Club Citizenship ir Achievement Award (diplomą, piniginę dovaną ir aukso medalį). Danguolė dabar studijuoja matematiką Marymount Manhattan kolegijoj, kur yra gavusi stipendiją.

Algis Širvaitis, birželio mėn. 1957 metais baigęs Cathedral Latin gimnaziją Clevelande, gavo bakalaureato laipsnį istorijoje iš John Carroll University rugpiūčio mėn. 1961 metais. Ten, Algis priklausė Ohio Student Teachers Association ir National Education. Jis buvo Clevelando Draugovės pirmininkas 1961 metais. Ateityje ruošiasi mokytojauti St. Edward gimnazijoje ir įsigyti magistro laipsnį.

Andrius Gaižiūnas baigė Leo H. S. Chicagoje. Andrius buvo National Honor Society narys, žada studijuoti mediciną Loyola University, Chicagoje. Andrius buvo Lipniūno kuopos narys, mėgsta medžioti, slidinėti ir fotografiją.

Virginija M. Paulytė 1961 m. baigė St. Joseph gimnaziją Patersone, N. J., dabar lanko Rutgers universitetą su pilna stipendija studijuoja teisės mokslus. Virginija gimnazijoje priklausė prie National Honor Society, Debating team ir buvo Forensic League pirmininkė. Virginija buvo Vysk. M. Reinio vardo kuopos pirmininkė Patersone.

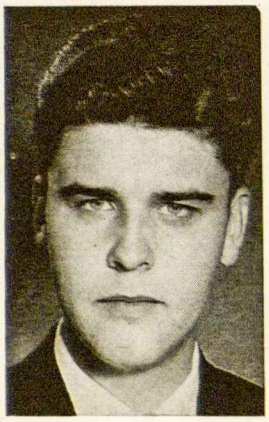

Laisvūnas Skeivelas baigė St. Ignatius H. S. Chicagoje. Laisvūnas tris metus priklausė prie Honor Roll, ir žada studijuoti Aeronautikos Inžineriją University of Illinois, Navy Pier. Laisvūnas buvo Marijos kuopos iždininkas, ir priklausė Č. A. L. M. metraščio „Gintaro" redakcijai, toliau žada įstoti į Korp! "Grandis".

Regina-Nijolė Milaševičiūtė baigė Putnam Catholic Academy, kur ji buvo Glee Club, Journalism ir Barboros Žagarietės kuopos narė. Kuopoje tris metus ėjo iždininkės pareigas. Toliau Regina žada studijuoti literatūrą Georgian Court College, Lakewood, N.J.

Kantrimas Čibas baigė Šv. Antano gimnaziją Kennebunkport, Maine. Mokykloje priklausė Lietuvių Klubui, Ateitininkų kuopai ir Skautuose buvo skiltininkas. Kantrimas taip pat dalyvavo meno klube, chore ir orkestre. Toliau žada studijuoti farmaciją.

Aldona Stankaitytė 1961 metais baigė Eastside, Park Avenue gimnaziją Patersone, N.J. Aldona yra ateitininkė nuo 1957 metų, buvo Patersono moksleivių kuopos narė, toliau žada mokintis I.B.M. techniką.

Regina Stanaitytė baigė Eastside gimnaziją, kurioje priklausė prie Future Nurses Club ir tinklinio komandos, dabar lanko Lyons Institute of Medical Technology, žada būti laboratorijos technike.

Regina buvo Patersono moksleivių kuopos sekretore.

Virginija Totoraitytė šiais metais baigusi Medellino Seselių Saleziečių vedamą gimnaziją, birželio mėn. pradžioje išvyko į USA matematikos studijoms į Anhurst College.

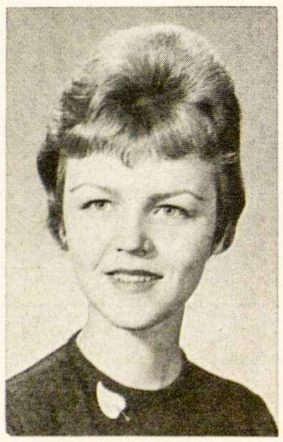

Sigita Grižaitė baigė Thomas Kelly gimnaziją Čikagoje, kurioje ji buvo National Honor Society narė. Sigita buvo Marijos vardo moksleivių kuopos pirmininke, dabar studijuoja anglų kalbą Illinois universitete, labai domisi psichologija.

Joana Vasiukevičiūtė baigė Marijos Aukštesniąją mokyklą Čikagoje, dabar studijuoja sociologiją Čikagos miesto Junior College. Joana gimnazijoje priklausė lietuvių „Rūtos" rateliui. Mėgsta muziką, plaukimą, ir žmones. Ilgas laikas yra ateitininke Kun. A. Lipniūno kuopoje, kurioje ji dirbo valdyboje.

Broliui Skirmuntui, Jo brangiam tėveliui, VLADUI RADVILAI, mirus, reiškiame gilią užuojautą.

Korp! Kęstutis

STUDENTAI prie Ariel'kos

ARBA

VALDYBA ČIA NEMIEGOJO

FOTOGRAFAI:

R. Gedeika

J. Meškauskas

V. Ramanauskas

Automobilis po vieno posūkio staiga sustoja. Apsidairau. Matosi sulyta pieva. Augščiau, tarp eglių kyšo gyvenamo namo balkonas. Kitoj pusėj antras vasarnamis už kurio regis pilkšvas ežeras. „Mes jau čia", pairformuoja bendrakeleiviai. Išlipam iš mašinos ir, ilgai negalvoję, traukiam arčiausio pastato link, kad pramankštintumėm po 20 val. kelionėj nutirpusius raumenis.

Staiga šauna į galvą padrika mintis: juk esame toj taip nekantriai

Ir gražios tos šalies merginos...

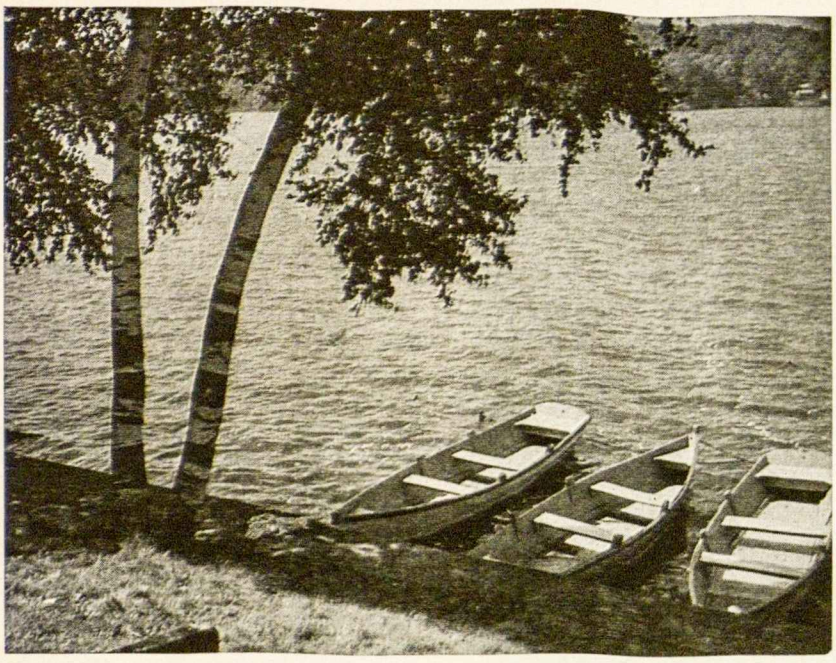

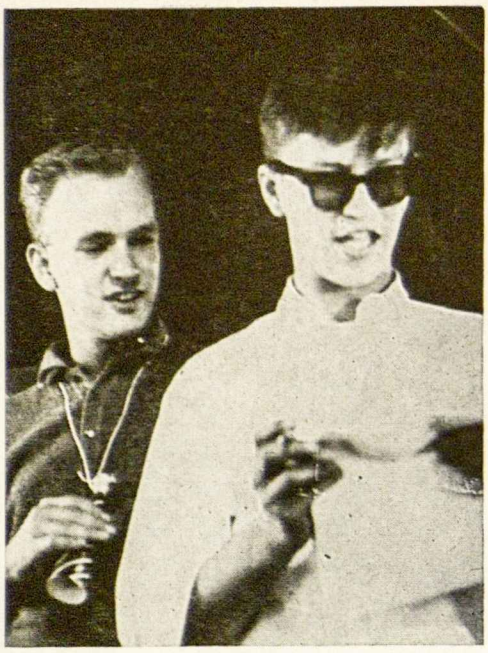

lauktoj stovykloj! Pasileidžiu bėgti durų link. Salėj būrys susirinkusių studentų jau baigia vakarienę. Pamatę draugus pradedam sveikintis, o tiems sveikinimams galo nesimato!

Kokį įspūdį fuksėm padarė mergaičių bendrabutis išryškina šis dar gimnazijoj išmoktas eilėraštis:

„... Oi gryčia, gryčia apsmilkyta!
Be obliaus vos, vos sulipdyta,
Senoviškais langais apšviesta,
Šiaudais neperdailiai nutiesta.
Su girgždančiomis durimis,
Ant rūmo kas tave mainys!"...

Tikiuosi, kad visų stovyklautojų pirmieji įspūdžiai Lake Ariel stovyklavietėj buvo panašiai išgyventi.

Tenka pastebėti, kad stovykloj viešpatavo tokia draugiška nuotaika, kad buvo sunku atskirti valdybą nuo stovyklautojų. Tik vienas komendantas išsiskyrė. Jį išduodavo jo dantyse įamžintas švilpukas, kurį jis mylėjo, kaip kūdikis čiulpuką.

Tad daugiau informacijų apie valdybą reikėjo ieškoti skelbimų lentoj, kurios turinys taip skamba:

Stovyklos vadovas — Stasys Rudys
Komenddntas — Arvydas Tamulis
Dvasios vadas — kun. Pugevičius
Mergaičių vadovė — J. Adomaitytė
Berniukų vadovas — M. Motekaitis
Ūkvedys — Edvardas Sakalauskas
Ūkvedžio padėjėja — V. Ribokaitė
Sporto vadovas — Algis Šaulys
Sekretorė — Daina Skirmuntaitė

Dėmesį patraukė šalia kabantis lapas, užvardintas „SAS stovyklos taisyklės". Daug kas šį skelbimą palaikė nevykusiu juokų laikraštėliu.

Pirmutinis programos punktas tai Šv. Mišios St. Thomas Moore bažnyčioj. Per Mišias stovyklautojai giedo-

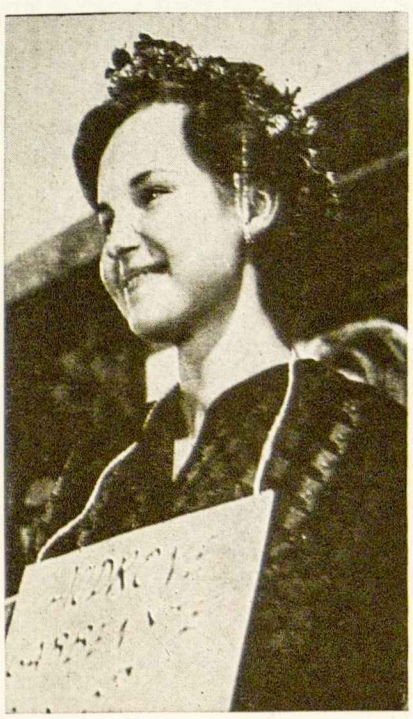

davo lietuviškas giesmes, kurios buvo atspausdintos lapuose. Kadangi tos giesmės buvo daug kam dar negirdėtos, o St. Thomas Moore parapiečiams įgriso besipiaunantys studentų balsai, tai Manigirdas Motekaitis nutarė pravesti giesmių repeticiją, kur visi išmoko giedoti tris kart Aleliuja.

Rimtesnę dienos programą sudarė paskaitos. Jų buvo apie dvi, tris kasdien. Dr. V. Vygantas supažindino su Pax Romana organizacijos tikslais, Kęstutis Skrupskelis nagrinėjo ideologines problemas, Rimvydas Sliažas kalbėjo apie J. Maritain, o Manigirdas Motekaitis, apie muziką. Viena diena buvo skiriama religinėms te-

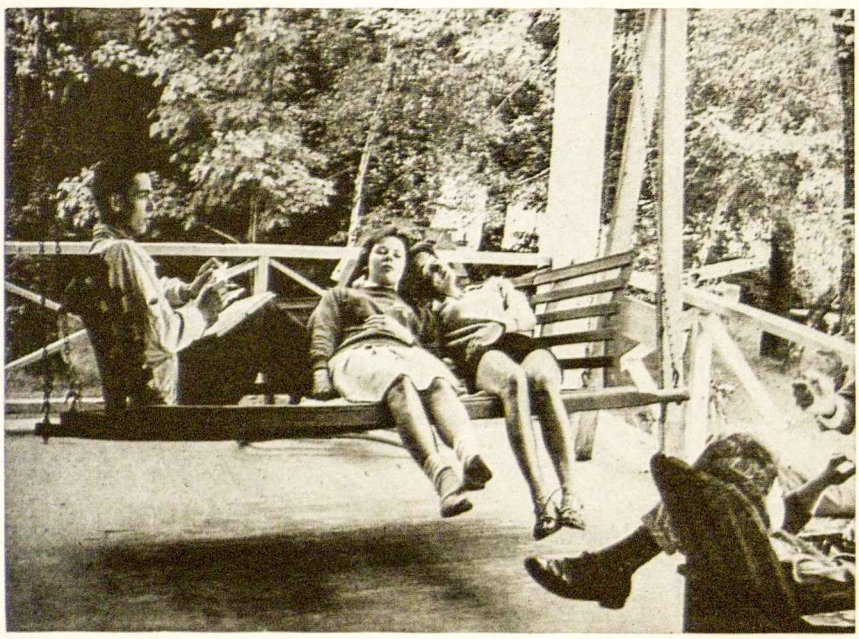

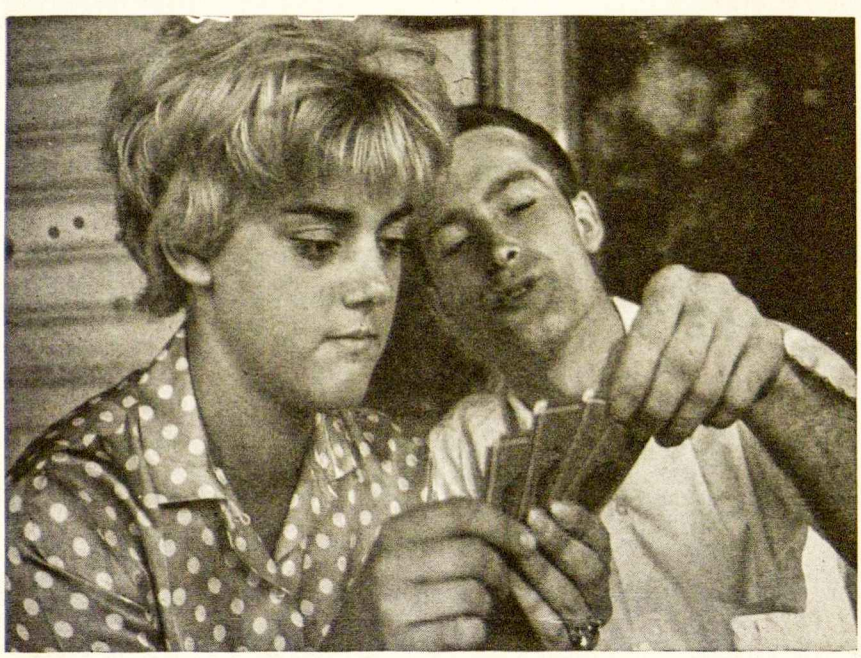

moms, kurias pristatė kun. dr. Celieišius ir kun. Pugevičius. Stovykla susilaukė ir įžymesnių svečių kaip prof. Ivinskį, prof. Brazaitį, kun. Dabušį, inž. A. Rudį, kuris pristatė prof. Eretą. Studentų šiltai priimtas prof. Eretas savo trumpam, bet svariam pašnekesy parodė didelę meilę ir pasišventimą Lietuvos jaunimo organizacijom.

Metinis SAS suvažiavimas įvyko stovykloj rugpiūčio 28 - 30 dienomis. Pirmininkavo Eligijus Sužiedėlis ir Rimas Rudys. Suvažiavime buvo svarstomos veiklos problemos. Ilgiau sustota ties draugovės santykiais su Korporacijom ir po diskusijų nubalsuota nekeisti statuto. Suvažiavime išrinkta nauja SAS centro valdyba, kurią sudaro: Stasys Rudys — Pirm., Viktorija Skrupskelytė — vicepirm., Dalia Stakytė — Sąjungos sekretorė, Aušrelė Skirmuntaitė — valdybos sekretore, Egidijus Užgiris — iždininkas, Daina Skirmuntaitė — spaudos ir informacijos skyriaus vedėja, Kęstutis Skrupskelis — užsienio skyriaus vedėjas, Augustinas Idzelis — užsienio skyr. vedėjo padėjėjas, kun. dr. Celiešius — dvasios vadas.

Nauja metinė tema — Studentas Ateitininkas bažnyčioj šiandien.

Dienos programai netrūko laisvalaikio, tad kiekvienas leisdavo laiką, kaip išmanydamas. Stovyklos radijo stotis WSAS leisdavo lietuvišką ir pačių studentų įrekorduotą muziką, su gana originaliais komentarais iš stovyklinio gyvenmo. Laiveliais ir baidarėm pasiekdavo vidury Lake Aeriel esančią salą. Ši pasakiška, lelijomis apaugus sala, tai viena iš įspūdingiausių vietovių stovykloj. Vieni lošė tenisą, kiti sudarydavo tinklinio komandą, treti susėdę aplink židinį sprendė pasaulio problemas.

Buvo nusiskundimų, kad stovykloj per daug laisvąlaikio. Šio trūkumo priežastis gal buvo lietingas oras. Bet lietus nesumažino studentų geros nuotaikos. Anaiptol, šlapias oras turi du pliusus: pirma, nebuvo jokių nusiskundimų dėl vabalų, antra, atsirado puiki proga pamatyti New Yorko ir Pensylvanijos valstybes, kai nusibodo grožėtis šlapia stovyklaviete.

Lietuviai — tradicijų žmonės. Šį faktą stovyklautojai daug kartų ir įvairiais būdais patvirtino.

Viena įsigalėjus tradicija, tai įmesti mergaites į vandenį. Kai šis sportas pradėjo blukti, tai palaipsniui prieita prie valdybos.

Pasirodo, kad daug užkastųjų talentų iškilo po valgių visiems susėdus už stalo. Ten Šatrijietės su dideliu pasisekimu lietuviškai išvertė „Cherry

Pink and Apple Blossom White" ir „Never on Sunday". Bet kolegos irgi neatsiliko: „Leisk man, leisk man", jie koncertavo.

Kartą keleta kolegių graudžiai užtraukė: „Ramūnai, kodėl tu mane palikai?".

„Ne tave vieną", nuramino Ramūnas.

Vakarinės programos buvo rimtesnio ar linksmesnio pobūdžio. Rimtesnės tai Tėvynės vakaras, ir religinis vakaras. Įvyko vienas laužas, kuris galėjo būt daug sėkmingesnis, jei būtų buvęs laužo vadovas. Talentų vakare pasirodė studentai su muzikaliniais, vokaliniais ir literatūriniais gabumais. Labai sėkmingai praėjo jumoristinis vakaras, kurio tematika buvo meilė, pradedant nuo Adomo ir Ievos ir baigiant su tolimu žvilgsniu ateitin.

Šokių buvo daug. P. Pauliukonis parūpindavo muziką. Kai nusibodo tango, jitterburg, cha cha, ir polkos, visi su dideliu užsidegimu mokės merangue. Nuostabu, kad ir studentų eilėse dar pasitaiko tokių tipelių, kurie baidosi įžengti į šokių salę ir verčiau pasirenka stovinėti lauke už durų.

Fuksų diena — tai viena iš linksmiausių stovykloj, kada fuksas pasijunta kaip pelė įsimaišius tarp kačių. Numeruoti, su raudonai išdažytoms nosims, fuksai buvo pavesti viešpačių malonei. Vakare du plėšikiškos išvaizdos tarnai kiekvieną fuksą nutempė prie garbingo teismo, kuris po tardymo leido fuksui atsigerti „išminties druskos".

Taip ir baigėsi stovykla palikdama tris įspūdžius:

Bailiam fuksui — tai tas auksinis momentas, kada jis gali pažiūrėti į išgarbintą studentą, kaip lygus į lygų.

Studentui — tai proga fuksų pagarbos ir žavėsio pilnus žvilgsnius išnaudoti savanaudiškiems tikslams.

O valdybos nariui — tai auksinė proga išsimiegoti prieš pradedant mokslą.

Bet bendrą įspūdį galima išreikšti vienu žodžiu — estetiškas.

Dalia Indreikaitė

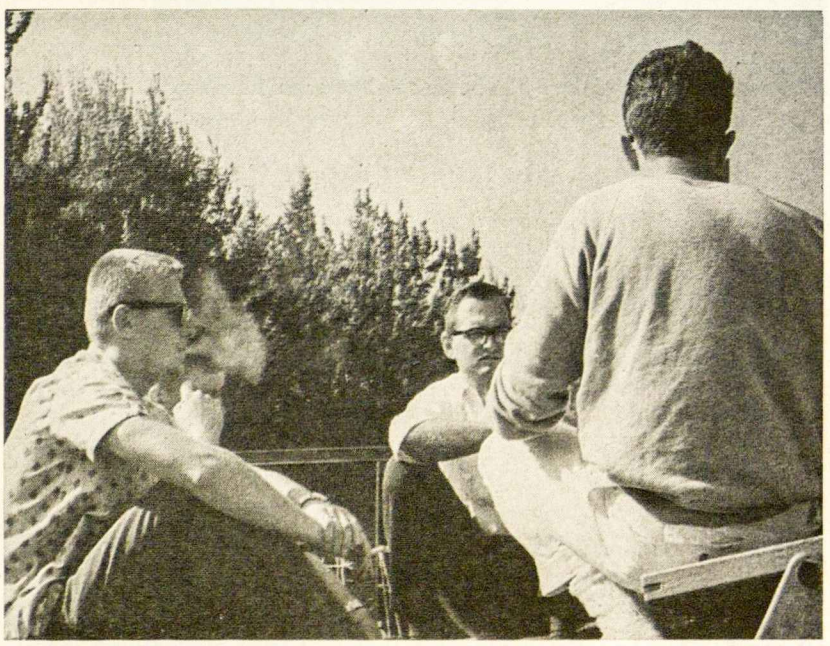

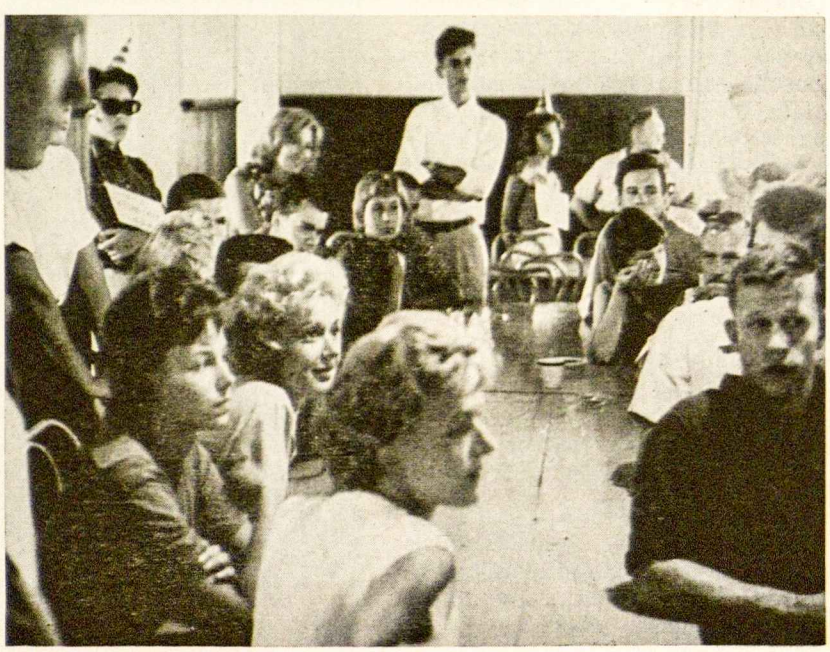

Studentai ateitininkai, susirinkę prie Ariel'kos ežero (254-257 p.), meldėsi, klausė paskaitų, diskutavo, žaidė, ilsėjosi, valgė ir miegojo.

Ir sendraugiai tu rėjo stovyklos va dovybę.

DAINAVOS KALNELIUOSE

Antroji Ateitininkų Sendraugių Stovykla

Vieną ramią pavakarę skaito Tėtė „Draugą" ir sako: bus sendraugių stovykla. Prisiminiau, kad Arūnas Liulevičius liepė atvažiuoti. Vakare sutikau Elvyrą. Pasiūliau ir jai vykti kartu. Ji entuziazstingai sutiko. Tik pirma reikią vyrui pasakyti, o ką jis į tai — Pažiūrėsim.

Lauke baisiai lyja ir tamsu. Visiškai nėra ūpo keliauti į tolimą Dainavos kraštą. Bet Elvyra jau laukia ant laiptų su lagaminu, ir kitos išeities nėra.

Jurgis gražiai mus išleido. Sudėjo mažus paketėlius į mažą mašinėlę, apžiūrėjo iš visų pusių, išpranašavo, kad padangą nuleis... ir palinkėjo laimingos kelionės.

Su patekėjusia saule išsiblaivė ir mudviejų nuotaika. Šnekučiuodamos apie senus laikus ir gyvenimo problemas, stebėjom, kaip skrenda pro šalį Ohio lygumos. Michigano keliais sukinėdamos, jau pradėjom galvoti, ką veiksim stovykloje.

Pasukom Dainavos keleliu. Spyglio ežerėlis, lyg stiklinis, blizgėjo sekmadienio saulutėj. Aplinkui visiška tyla, ir nei gyvos dvasios nematyti. Tik kelios mašinos, saulės kaitinamos, stovi prie salės. Susirūpinome. Nejau taip greitai paskaita?! Pasirodo, stovyklautojai ir svečiai susitelkę aukoja Šv. Mišių auką. Įsijungiame ir mudvi. Užkrėstos sekmadienio ramybės, nužygiavome dar apžiūrėti seniai matytos Dainavos klonių ir kalnelių.

Priešpietis prabėgo besirūpinant įsikūrimu. Sunku buvo apsispręsti, ar norim gyventi vaikų namelio gale ar moterų.

Pirmųjų pietų metu išvydome visus stovyklautojus. Privažiavo jų iš visur: Chicagos, Detroito, Clevelando, Pittsburgho, Lafayette, Washingtono, Strasburgo ir net tolimo San Diego. Buvo senų ir jaunų, vedusių ir viengungių, vyrų, moterų ir vaikų. Tuoj pasidarė jaunųjų ir senųjų sendraugių „segregacija". Jaunieji. prisiminę studentų stovyklas, sutraukė stalus, ir suskambėjo daina.

Sužinojom ir kas valdžia. Kapelionas kun. Dagilis. Komendantu prisistatė inž. Mikaila iš Detroito. Jis prižadėjo gerai tvarkyti mūsų kūno reikalus. Dvasiniais reikalais — studijine programa rūpinosi dr. Manelis iš Chicagos.

Su šiais pietumis oficialiai prasidėjo antroji sendraugių stovykla.

Atvažiavome poilsio ir pramogų. Atvyko ir kitaip galvojančių. Pirmadienį, iš anksto ryto, vos pusryčius pavalgius, sukvietė visus į salę paklausyti, ką kalbėtojai sakys. Taip

Klausėmės paskaitų.

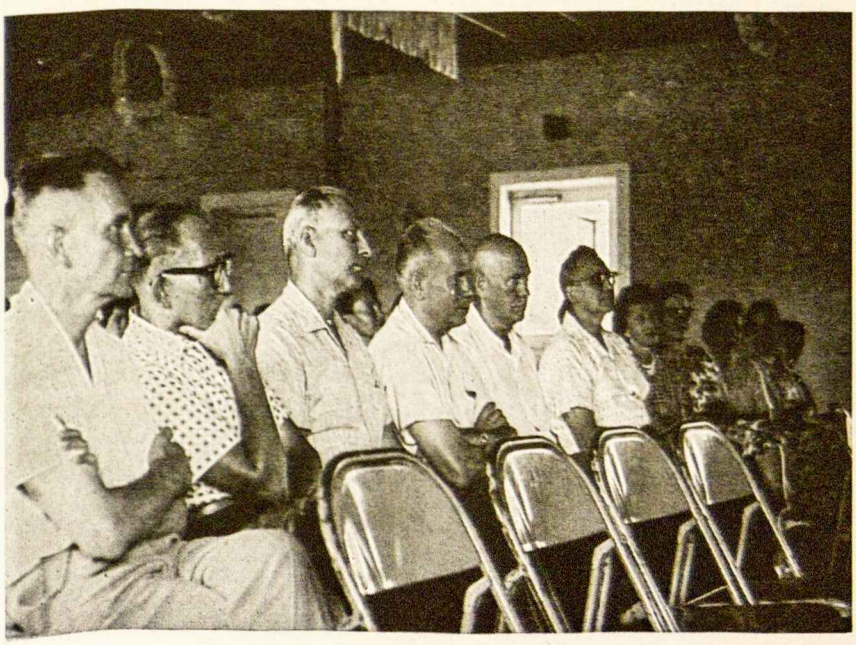

buvo ir kitomis dienomis. Per savaitę išdiskutavom keletą įdomių klausimų. Kun. dr. V. Bičiūno paruoštą paskaitą ekumeninį Bažnyčios Suvažiavimą skaitė ir komentavo kun. V. Bagdanavičius, MIC. K. Keblys aiškino apie kūrėją ir veikėją. Ar moralu nutausti nagrinėjo kun. J. Kidykas, SJ. Lietuvių Bendruomenės idėją skelbė pats JAV LB CV pirmininkas St. Barzdukas. Arūnas Liulevičius supažindino su nauju klausimų diskutavimo metodu. Leido visiems pasireikšti. Diskusiniuose būreliuose diskutavom „Amerika 20 Amžiuj".

Stovykloje turėjome taip pat brangių svečių. Pagerbė mus vysk. V. Brizgys, Ateitininkų Federacijos vadas prof. S. Sužiedėlis, JAV LB CV pirmininkas St. Barzdukas, Ateitininkų Federacijos Tarybos pirmininkas dr. A. Damušis.

Vysk. V. Brizgys paskutiniųjų šv. Mišių metu per pamokslą pažvelgė į komunizmo tvaną ir katalikybę. Uždaromojo iškilmingo posėdžio metu trys mūsų svečiai diskutavo „Ateitininkai tautinėj kovoj." Prof. S. Sužiedėlis davė tautinės kovos istorinį foną. Prof. B. Vitkus pažėrė pluoštą prisiminimų iš Petrapilio gimnazistų veiklos pirmojo Didžiojo karo metu. Dr. A. Damušis kalbėjo apie lietuvių rezistenciją antrojo Pasaulinio karo metu.

Kasdien praleidę valandėlę prie rimtų minčių, skirstydavomės iš salės į saulę, vėją ir žalius laukus. Entuziastingiausi tinklinio žaidėjai, Arūnas Liulevičius su Algiu Gladkausku, sendraugių „bytniku" (beatnik), „žaibu" organizuodavo tinklinio žaidynes. Padėjėjų jie rado daug. Nenorinčius moksleivius priversdavo. Sulėkdavo visi iš visų kampų basi ir su batais, iš ryto, vidurdienį ir vakare kamuolio per tinklą daužyti. Smagu buvo. Prakaitas plaudavo kūnus, o šalia aikštės bala — sviedinį, kuris būdavo gražiai Arūno marškiniais nušluostomas. Sukom baisiausiai — vieni taškus dėjom, kiti atėmėm. Bet vistiek laimėdavo ant kalnelio žaidžianti pusė.

Išsilakstę, pavargę, nuraudę kaip vėžiai, traukdavom visi į Spyglį atsivėdinti. Čia prasidėdavo kitos linksmybės. Galvos — kaip balionai. Tai pakildavo, tai panerdavo Spyglio vandeny. Kiekvienas džiūgavo, kaip sugebėjo. Vaikai, pasiėmę didžiausius padangų ratus, irdavosi Spyglio gilumon, švendrynų pusėn „medžioti". Vėliau girdavosi savo laimikiais: žalčiais, driežais, varlėm, gyvatėm.

Budavojam gryčią.

Krante buvo susirinkusi visa antroji sendraugių stovykla. Grupė po medžių šešėliais ieškodavo atsakymų į nebaigtus klausimus. Tingesnieji, užmiršę saulę ir vaikus, uoliai dėliodavo juodas ir raudonas akis. Gražioji pusė kalbėdavo apie „Moterį", vyrus, vaikus, madas ir knygas.

Kiton pusėn užmetus akį, matei vyrus lipdant dar vienus Dainavos patogumų rūmus. „Bosų" čia galybė, ir kiekvienas aiškina, įrodinėja, kur gražiau, geriau ir naudingiau. Arvydas Barzdukas ant stogo aiškina, kur stulpus dėti. Pranas Baltakis diriguoja, kur smėlį vežti. Bronius Polikaitis visus talkon kviečia: „Vyrai, šen! Tebūna jūsų vardas amžinas Dainavoj. Už jūsų darbą kiekvienam bonką alaus!" Ir nenorom, ir su dideliais norais dedasi visi. Muskulai tempiasi, prakaitas varva, o pūslės pamažu šoka ant daktarų, inžinierių, mokytojų ir studentų delnų.

Malonumas ir darbą pertraukdavo nuo salės pusės, dulkių kamuolį paskui save sukeldama, gelsva mašina su pienu ir bulkutėm. Lėkdavo visi iš vandens, nuo smėlio ir stogo jos patikti.

Pagaliau leisdavos saulutė, retėdavo Spyglio pakrantė, vakaras viliodavo į namelius. Tačiau tuo diena nesibaigdavo.

Vakaro valandos buvo rimtos ir juoku trykštą, linksmos ir amžinybe dvelkią. S. Balčiūnas parengė prof.

Kaitinomės saulėje

K. Pakšto minėjimą. J. Damušienė, su jaunųjų sendraugių ir Detroito draugovės pagalba, davė įspūdingą Tėvynės vakarą. Išsitiesė eisena su žvakutėmis prie kryžiaus, kur nakties tylumoje slaptingai nuskambėjo „Marija, Marija".

O. Kliorienė su E. Valopaliene, surengė vakarėlį. Čia Saulius Jankauskas su šešiom megaitėm šoko „Bitute pilkoji", Živilė Kliorytė deklamavo „Man pieštukas kap broliukas, o plunksnelė, kaip sesuo", Čyvaitės skraidė balerinų sparnais. Žiūrovai norėjo dar daugiau, bet režisorė Elvyra pasakė „gana", ir baigta. Tada pasigirdo šokių melodijos. Maišėsi, siūbavo, malonėjosi poros.

Pagaliau atėjo ir paskutinis vakaras. Vėl liejosi melodijos, vėl jungėsi poros, sukosi rateliai, skambėjo daina ir juokas. Kai mirė paskutinio valso garsai, matėme liūdesį veiduose. Visi žinojome, kad vėl pasimatysim tik po metų, kad rytojaus dieną išsiskirstysim po plačiuosius Amerikos kampelius.

Bruzdėjo visi visuose kampuose. Ir mudvi pradėjom rengtis atgal. Išsipildė Jurgio pranašystė. Jau nuo pusės savaitės stovėjo mašinėlė pakrypusi... padanga buvo nuleista. Rūpestis vagojosi veiduose. Su narsių vyrų pagalba keitėm padangą, dėjom lagaminus, sakėm sudiev. Sudiev draugėms ir draugams, sudiev viršininkams ir svečiams, sudiev Dainavos miškuotiem kalneliam ir žaliom pakalnėm! Praėjo ta savaitė kaip svajonė, kaip tolimos tėvynės laukų ilgesys.

Buvo puiku, ir su pasiilgimu laukiame ateinančių 1962 metų rugsėjo ir trečiosios ateitininkų sendraugių stovyklos.

Aušra ir Elvyra

DARBAI IR ŽMONĖS

ATEITININKŲ FEDERACIJA VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

Visiems ateitininkams Vyriausios Rinkimų Komisijos pranešimas Vyriausios Valdybos rinkimų reikalu

1. Vyriausioji Federacijos Valdyba paskelbė Federacijos Vado, Federacijos Valdybos narių, Kontrolės Komisijos pirmininko ir Kontrolės Komisijos narių rinkimus. Rinkimams pravesti Federacijos Valdyba sudarė Vyr. Rinkimų Komisiją Baltimorėje. Vyr. Rinkimų Komisijos adresas: 5315 Lothian Rd., Baltimore 12, Md.

2. Pagal Ateitininkų Federacijos Korespondencinių Rinkimų Nuostatų 3 paragrafą balsuoti gali visi ateitininkai, turį teisę rinkti MAS, SAS ar ASS padalinių vadovybes.

3. Kiekvienam krašte , kur reiškiasi ateitininkų veikla, Vyr. Rinkimų Komisija yra pavedusi krašto valdybai arba Federacijos įgaliotiniui sudaryti savo krašto rinkimų komisiją. Jungtinėse Valstybėse Vyr Rinkimų Komisija vykdo drauge ir šio krašto rnkimų komisijos darbus.

4. Pasiremdama Rinkimų Nuostatų 10 paragrafu, Vyr Rinkimų Komisija skelbia visų ateitininkų registraciją. Iki spalio 1 d. visos ateitininkų padalinių vadovybės prašomos pristatyti krašto rinkimų komisijai bendrą padalinio balsuotojų sąrašą. Ateitininkai, šiuo metu nepriklausą jokiam padaliniui, registruojasi atitinkamos sąjungos centro valdyboj centriniame vienete, krašto valdyboje arba krašto rinkimų komisijoje. Registruojant arba registruojantis turi būti pranešta balsuotojo vardas, pavardė ir adresas. Tas pats ateitininkas negali registruotis kelių kraštų balsuotojų sąrašuose.

5. Pasiremiant Rinkimų Nuostatų 12 paragrafu, kiekvienas ateitininkas gali tikrinti balsuotojų sąrašą. Vyr Rinkimų Komisija nusprendė, jog balsuotojų sąrašų patikrinimo pasiteiravimai turi būti atlikti iki spalio 10 d.

6. Kandidatus siūlyti, kaip Rinkimų Nuostatų 13 paragrafe yra nustatyta, gali ne mažiau kaip 5 balsuotojai. Pasiūlyti galima tiek kandidatų, kiek yra renkamųjų, t. y. Federacijos Vadui, 5 valdybos nariams, Kontrolės Komisijos pirmininkui ir 2 Kontrolės Komisijos nariams. Siūlytojai turi pažymėti, kuris kandidatas kuriam organui siūlomas. Jie turi nurodyti kandidatų vardus ir pavardes, amžių, adresą ir pridėti raštu sutikimą kandidatuoti. Siūlytojai turi pasirašyti, nurodydami savo adresus ir kurios ateitininkų sąjungos kuriam padaliniui priklauso. Kandidatų pasiūlymai Vyr. Rinkimų Komisijoje turi būti gauti iki spalio 15 d.

7. Balsavimo data ir taisyklės bus nurodyta balsuotojams drauge su kandidatų sąrašu ir balsavimo vokais.

8. Vyr. Rinkimų Komisija prašo visas ateitininkų vienetų vadovybes pasirūpinti tiksliu savo narių sąrašų sudarymu ir laiku juos prisiųsti krašto rinkimų komisijai, kviečia visus ateitininkus užsiregistruoti ir ragina visus rinkimais susidomėti bei balsuoti. Rinkimai yra susipratimo ir organizuotumo rodiklis. Tebūna jis pilnas ir pavyzdingas.

Vyriausioji Rinkimų Komisija:
C. Surdokas, pirmininkas
B. Bogutaitė,
K. Bradūnas,
J. Gailevičius,
J. Šoliūnas.

1961 m. rugpiūčio 12 d.

FEDERACIJOS VALDYBOS RINKIMŲ ŽINIOS

Pasikeitimas Vyr. Rinkimų Komisijoj

Kazys Bradūnas, pakviestas Draugo redaguoti ir persikėlęs į Čikagą gyventi, iš Vyr. Rinkimų Komisijos pasitraukė. Jo vieton komisijon įėjo Stasys Balčiūnas, gyv. 206 Athol Ave., Baltimore 29, Md. Federacijos Valdyba sudarydama Vyr. Rinkimų Komisiją buvo numačiusi ir patvirtinus kandidatus, kad VRK visada galėtų būti pilnos sudėties.

9 kraštai jau turi rinkimų komisijas

Pagal Korespondencinių Rinkimų Nuostatus kiekvieno krašto ateitininkai registruojasi ir balsuoja savo krašto rinkimų komisijoje. Dėl to kiekvienam krašte, kur tik reiškiasi ateitininkų veikla, yra sudaromos krašto rinkimų komisijos. Iki rugsėjo 4 d. 9 kraštai jau turėjo savo rinkimų komisijas.

Anglijoje rinkimų komisiją sudaro: pirm. kun. S. Matulis, nariai — Br. Gleveckas ir St. Kasparas. Komisijos adresas: Kun. S. Matulis, 21 The Oval Hackney Rd., London E. 2, England.

Argentinoje — pirm. kun. A. Steigvila, MIC, nariai — A. Survilienė ir Br. Paliulionis. Komisijos adresas: kun. A. Steigvila, MIC, Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.

Australijoje — pirm. V. Čižauskas, nariai — O. Samulienė ir J. Mulokas. Komisijos adresas: V. Čižauskas, 14 Eglinton St., Moonee Ponds, Vic., Australia.

Brazilijoje — pirm. M. Vinkšnaitienė, vicepirm. L. Mitrulis, sekr. I. Šimonytė, nariai — J. Bratkauskaitė, O. Švitra ir I. Jurgelevičiūtė. Komisijos adresas: Caixa Postal 4118, Sao Paulo, Brazil.

Italijoje — pirm. kun. R. Krasauskas, nariai — J. Gaudzė ir R. Kasponis. Komisijos adresas: Via Casalmonferrato 20, Roma, Italia.

Kanadoje — pirm. B. Sakalas, nariai — S. Čepas, V. Koplyčius, A. Šapokaitė ir V. Sakalaitė. Komisijos adresas: B. Sakalas, 80 Rosemount Ave., Toronto 4, Ont.., Canada.

Kolumbijoje — A. Mockus, J. Zaranka ir R. Šviedrys. Komisijos adresas: R. Šviedrys, Apartado Aeres 9966, Bogota, Colombia.

Vokietijoje — pirm. J. Laukaitis, nariai kun. J. Tautkevičius ir V. Bartusevičius. Komisijos adresas: J. Laukaitis, Onyx Place 3 - I, Muenchen 54.

Jungtinėse Valstybėse krašto komisijos pareigas eina Vyr. Rinkimų Komisija. Jos adresas: 5315 Lothian Rd., Baltimore 12, Md.

Visiems Ateitininkams

Taip kreipdamosi Vyr. Rinkimų Komisija paskelbė pranešimą, kuriame nurodyti visiems balsuotojams žinotini dalykai. Ten yra pažymima, kad balsuoti galės visi ateitininkai, jeigu jie bus užsiregistravę arba užregistruoti krašto rinkimų komisijoje. Visos padalinių valdybos užregistruoja savo narius, o šiuo metu jokiam padaliniui nepriklausantieji turi patys užsiregistruoti. Registracijos terminas — spalio 1 d.

Kandidatus Federacijos Vadui, valdybos nariams ir Kontrolės Komisijai pasiūlyti gali 5 balsuotojai. Kandidatų pasiūlymai Vyr. Rinkimų Komisijoje turi būti gauti iki spalio 15 d.

C. S.

Prof. Juozas Eretas tarp šatrijiečių

ČIKAGA

Šatrija, steigėjų išrinktas vardas, pritiko naujajai korporacijai visoje pilnumoje. Šatrijos kalnas tapo lyg simbolis žmogaus veržimosi į gyvenimo viršūnes; Šatrijos Ragana — gilios pedagogės ir rašytojos asmenybė — buvo pavyzdys ir akstinas pozityviam darbui. Savo prieglobsty ši korporacija išugdė pajėgių kūrėjų, mintytojų eiles, kurių tarpe, apart daugel kitų, spindi tokie vardai kaip Šalkauskis, Mačernis, Brazdžionis. Jei Bernardas Brazdžionis nekandidatuoja į Nobelio literatūros premijos kandidatus, tai tik dėlto, kad jis dar neišplaukė su savo kūryba į tarptautinius vandenis. O jei tokia lietuviškos sielos Neris išoriniai pasuko kita kryptimi, aplinkybėms susiklosčius, tai jos vietą turi užimti, kaip ir kitų pradėtą darbą ir nuveiktus kūrybinius laimėjimus turi tęsti, jaunieji.

Šiom pagrindinėm mintim prof. J. Eretas sveikino naujai priimtąsias nares Korp! Šatrijos šventėj. Po šv. Mišių ir bendrų pusryčių, dešimtis iškilmingame posėdy davė pasižadėjimą per pilnesnį grožio pažinimą atnaujinti save, pasaulį. N. Beleškaitė, B. Bojutaitė, V. Deveikytė, D. Kolbaitė, A. Paliokaitė, J. Radvilaitė, D. Skirmuntaitė, D. Stakytė, V. Tijūnėlytė, R. Vilutytė priėmė spalvas iš prof. Ereto, po simbolinę gėlę iš p. A. Skrupskelienės, sveikinimus iš prezidiumo — be minėtų, Korp! Šatrijos pirmininko Č. Grincevičiaus, Fed. Dvasios Vado Tėv. J. Kidyko, prof. Manelio, tėv. V. Rimšelio. Spalvos buvo taip pat suteiktos ir kun. Pr. Garšvai. Jaunųjų narių vardu padėkos žodį tarė D. Stakytė, už visas pažadėdama siekti užsibrėžtų idealų.

Meninėj programoj dalyvavo V. Krištolaitytė ir A. Paliokaitė, paskaitydamos Mačernio ir Brazdžionio eilėraščių. Muzikinę dalį išpildė trio ir duetas — V. Tijūnėlytė, N. Beleškaitė, B. Bogutaitė, akompanuojant M. Vilkaitei.

Nežiūrint slegiančiai karštos dienos, nuoširdi nuotaika vyravo per visą šventę, palikdama įspūdį visiem. Tai buvo ir dėka nuoširdžių šeimininkų, ir skambėjusių sutartinių, bet gal labiausia dėka garbingo svečio asmeny — prof. J. Ereto, kuris, kaip kad ir vėliau, savo paskaitoje, pajėgė įžiebti tiek gyvybės a. a. prof. Pakšto paveikslui, taip ir šventėje, tiek daug davė savo buvimu ir gyvu žodžiu.

D. K.

ANGLIJA

Pareigos ir planai

Naujagimių vietos ateitininkų valdyba liepos 11 d. Lietuvių bažnyčios Londone būstinėje pasiskirstė pareigomis: pirm. Stasys Kasparas, vicepirm. ir jaunučių globėja Petronėlė Nenortienė, sekretorius Rapolas Sealey, iždininkė Danguolė Sadūnaitė-Sealey ir valdybos narė Dalia Lūžaitė. Vyriausias Federacijos dvasios vadas vietos at-kų dvasiniu vadovu patvirtino kun. Step. Matulį, M.I.C. Tą patį Federacijos Valdyba pasirinko krašte įgaliotiniu.

Posėdyje plačiai aptarti artimesnės veiklos planai, kuri, lapams gelstant, žada imti žydėti. Žiedų spalvą ir atspalvius parodys ateitis ir „Ateitis". Posėdin atsilankė mieli svečiai kun. A. Kazlauskas, M.I.C. ir inž. Step. Nenortas.

Sala ir žemynas

Iš Britų salos penki at-kai buvo nukilę į žemyną, į at-kų ir frontininkų Vokietijoje, Gautinge rugpiūčio 6-13 dienomis suruoštą Studijų Savaitę rezistencinėmis ir socialinėmis temomis. Savaitę pasigėrėtinai pravedė Federarijos Tarybos narys prof. dr. Jo-

Chicagos grandiečiai po susirinkimo

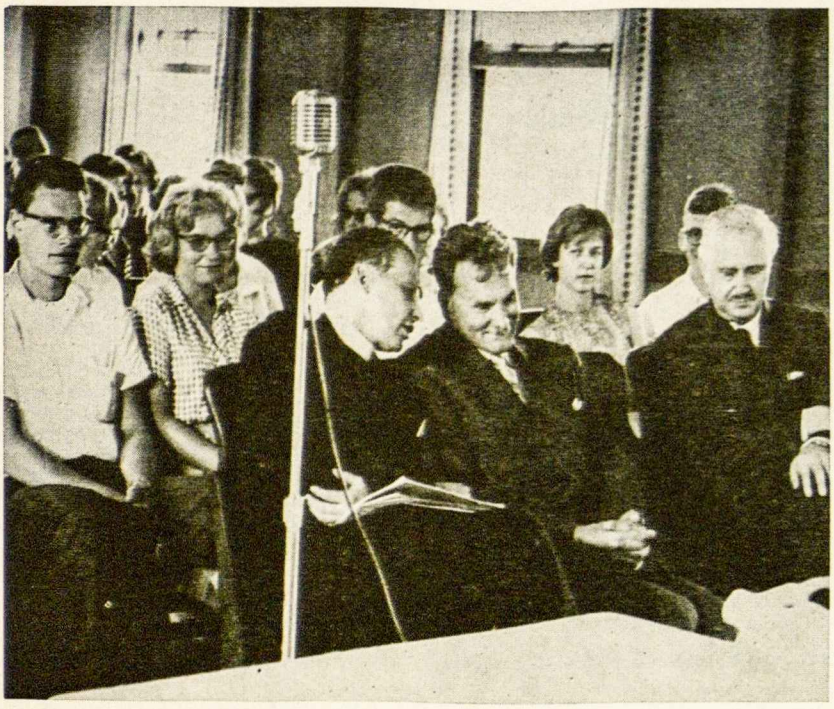

Kun. Pugevičius, prof. dr. J. Eretas ir inž. A. Rudis SAS vasaros stovykloje.

nas Grinius. Mūsų lordai irgi nešė darbo kaitrą. Kun. Val. Kamaitis ir stud. Romas Verbyla pravedė po vieną studijinę konferenciją, kun. S. Matulis perteikė negalėjusio atvykti prof. Z. Ivinskio paskaitą, stud. Vincas Anelauskas ir moksleivė Elena Venckūtė literatūriniame vakare padeklamavo po tris naujosios mūsų poezijos kūrinius. Po paskaitų diskusijose lordai su žodžiais nesibrangino. O studentų ir sendraugių konferencijose jie irgi netylėjo. Pirmųjų konferenciniam posėdžiui vadovavo R. Verbyla. Ką Britų salos at-kai išdarinėja, papasakojo V. Anelauskas studentams, o ką mintyja daryti, kun. S. Matulis nušvietė sendraugiams. Kaip ir ką nutarė šeimininkai, paliekame žodį jiems. Svečiams čia šnekta lyg ir nederėtų.

Pas ligonius

Didžiosios Britanijos at-kai laisvalaikiu aplankė Gautingo sanatorijoje sergančius lietuvius ir įteikė dovanėlių. O koks ligonių džiaugsmas ir lietuviškosios aplinkos išsiilgimas spindėjo iš jų lalkysenos! Jei teks mielam skaitytojui buvoti Muenchene, verta pasukti į artimą Gauting miestelio lgoninę, Unterbrunnerstr. 85. Čia rasite veiklųjį žurnalistą at-ką Mečį Musteikį, J. Vaivadą, A. Kajutį ir t.t. Jie supažindins su kitais ilgamečiais ligoniais lietuviais. Suprantama, paštinis ryšys ligonių dienas irgi skaidrina.

Ratas rieda į viršukalnę

Taigi salos ir žemyno asmeninės pažintys naudingai užsimezgė. Labai galimas dalykas, kad kalėdmetyje vėl kas nors plauks per Lamanšą pietų link ir kops ten, už Muencheno į Rosenheimo kalnyną klausytis svarių ideologinių paskaitų, skardenti sniegiuotas viršūnes lietuviška daina. Vokietijos studentai at-kai ta linkme organizacinį ratą jau pasuko. Lordai linki, kad jis sustotų tik pačiame Rosenheimo smaigalyje!

Lordas Apuokas

CLEVELAND

MAIRONIO KUOPA

Birželio mėn. pas p. Idzelius įvyko gimnaziją baigusiųjų moksleivių išleistuvinis susirinkimas.

Susirinkime dalyvavo Clevelando Ateitininkų Sendraugių pirmininkas A. Garka ir globėja L. Gailiušienė.

Pirm. Garka pakalbėjo apie lietuvybę išeivijoje ir ragino likti visą gyvenimą tikrais lietuviais. Kiekvienam baigusiam (o jų į susirinkimą atsilankė keturi) jis įteikė jo lietuvišką knygą.

Kuopos vicepirmininkas V. Kasperavičius išdėstė planą rudenį įvykstančios moksleivių ateitininkų švenBuvo kalbėta apie prof. J. Ereto pakvietimą į Clevelandą, kai jis atvyks į Čikagą į Katalikų Mokslininkų suvažiavimą.

Šiais metais gimnaziją baigė: Giedrė Degutytė, Kaributas Čyvas, Aldona Grebliūnaitė, Virgilijus Kasperavičius ir Regina Laniauskaitė.

Degutytė, Čyvas ir Kasperavičius buvo stipriausi kuopos ramsčiai, jų netekimas — didelis nuostolis. Likusieji ir naujai ateinantieji turi pasitempti, kad kuopos veikla nesusilpnėtų.

Šiame susirinkime nebuvo išrinkta nauja kuopos valdyba, kadangi senoji dar nori rudenį suruošti Maironio kuopos gyvavimo dešimtmetį. Sėkmės!

Po susirinkimo p. Idzelienė skaniai ir sočiai pavaišino.

Stefa Alšėnaitė

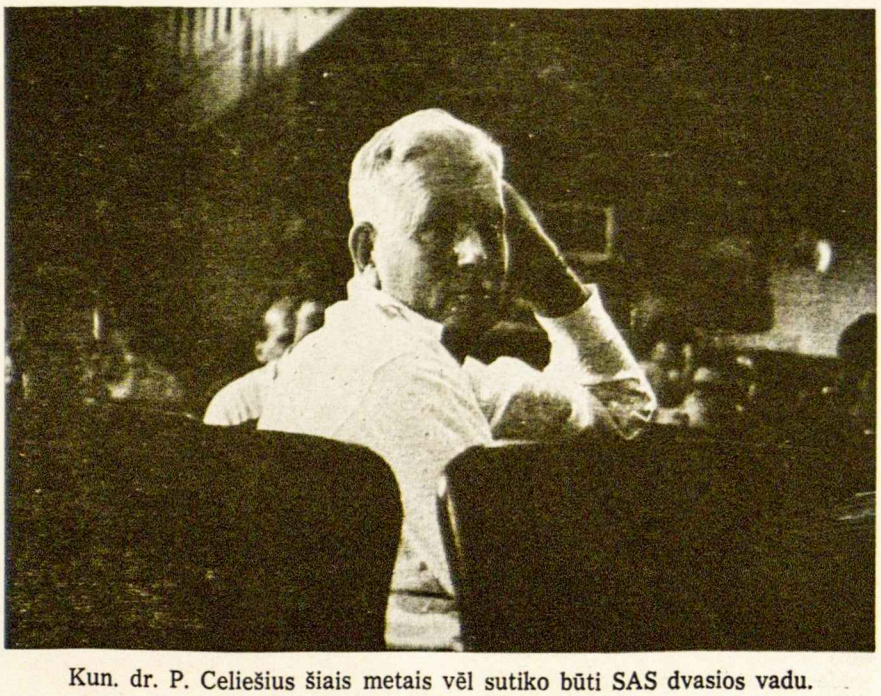

Kun. dr. P. Celiešius šiais metais vėl sutiko būti SAS dvasios vadu.

Kretingos spindesys

Liucija Buivydaitė
ir
Irena Jakševičiūtė

Viršuj: „Meditacija". Apačioje: Sendraugių stovykla

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA DANAVOJ

Mūsų kelionė prasidėjo su labai įdomiu autobuso važiavimu. Mažas procentas šūkavo, kiti mėgino miegoti, o dar kiti nepatenkinti su šūkavimu, kitomis priemonėmis užsiėmė.

Kortom lošė, batus mėtė, ciga — ir taip toliau!

Mūsų ilgai laukta stovykla prasidėjo su perkūnais, žaibais ir lietumi. Visi susirado sau vietas, o viena maža grupelė mergaičių buvo išmesta į suplyšusią palapinę.

Mes!

Mes tą vakarą susipažinom su mūsų nauja valdyba: Aušra Skirmuntaitė, Jūra Gailiušytė, Ponia Eivienė, Nijolė Beleškaitė, komendantas Stasys Rudys,

Whistle - happy!

Algis Norvilas, Saulius Damušis ir Augustinas Idzelis.

Mėgino valdyba supažindint stovyklautojus, bet nelabai pasisekė. —

Jo, berniukai sėdėjo vienoj pusėj, mergaitės antroj.

Kitą dieną atsigavę nuo kelionės ir gerame ūpe, kad nusikratę nuo tėvų stovyklautojai pradėjo gyventi normalų

hah!

stovyklos gyvenimą.

7:00 buvo mankšta,

Mes nebuvom, kaip tu žinai?

7:45 Mišios, 8:15 vėliavos pakėlimas, 8:30 pusryčiai,

Jeigu juos gali tokiu gražiu vardu vadinti

9:30 susitvarkymas, 10:00 paskaitos, 12:00 dainavimas, 12:30 pietūs, 1:00 poilsis, 2:15 maudymasis, 4:15 pavakariai, 4:30 sportas, 6:00 vakarienė, 6:45 vėliavos nuleidimas, 7:30 vakaro programa, 10:00 naktipiečiai ir 10:15 poilsis.

Kitiem, ne mum.

Vakarinės programos daugiausiai pasibaigė šokiais ir po pietų kai lijo buvo šokiai, ir paskirtais vakarais buvo šokiai, ir savaitgaliais buvo šokiai.

Ir mes nenorėjom girdėt apie šokius.

Mes nenorim, kad jūs manytumėt, jog mes tik šokius turėjom. Mūsų Lipniūniečiam nusibodo vien tik šokt, tai jie išpildė minėjimą.

Prieš šokius.

Šeštadienį buvo talentų vakaras, kuriame visi parodė kokius gabumus jie turėjo prie pianino.

Tada buvo šokiai.

Ateitininkės labai nudžiugo, kai suvažiavo studentai, tada buvo su kuo šokti.

O — kad neužmirštumėm — tikslas šios stovyklos buvo —

išmokt šokti

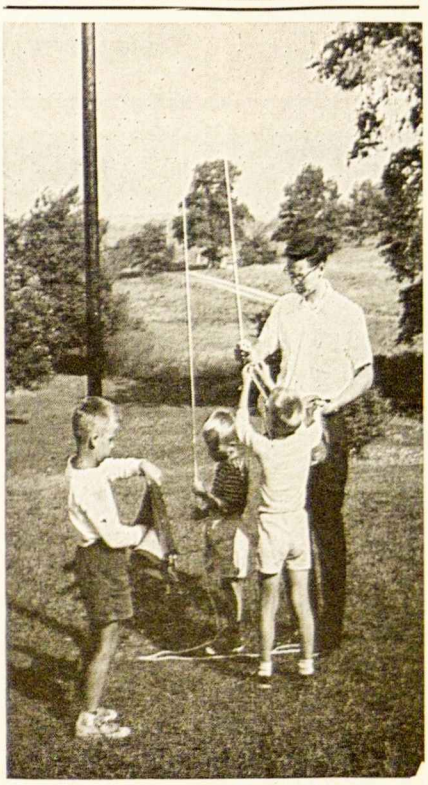

— išsirinkti naują centro valdybą.

Sekmadienį buvo laužas.

Ačiū Dievui.

Stovyklos antros savaitės pirmas vakaras prasidėjo su Partizanų vakaru.

Tą vakarą nebuvo šokių.

Antradienį buvo žaidimai ir laimėtojai gavo bulvinį medalį. Kai kurie nelaimingi stovyklautojai manė, kad bulvės buvo saldainiai ir netyčia atsikando su labai nemaloniais rezultatais. **Po to buvo šokiai.**

Visi laukė laužo trečiadienį.

Atsigauti nuo šokių.

Labai linksmai nuėjom į paskirtą vietą. Mes tą vakarą nebuvom valgę vakarienės ir labai nekantriai laukėm valgyti pakeptų dešrelių.

Bet užėjo baisus lietus ir visi bėgo atgal per pelkes, per mažus upeliukus ir grįžę į barakus — ėjo šokt.

Ketvirtadienį buvo moksleivio at ko stovyklautojo teismas. Šį teismą suruošė ir išpildė Lipniūno kuopos nariai su kitų moksleivių pagelba. Mes nusprendėm, kad šių dienų moksleiviai yra geresni.

Mes nusprendėm, bet ne teisėjai.

Gal galvojat, kodėl mes nieko nesakom apie paskaitas — mes žinom, kad buvo, bet nieko neatsimenam.

Mes laiškus rašėm.

Penktadienį buvo paskutinė stovyklos diena. Buvo lietinga diena ir ore buvo liūdnumo, nes žinojom, kad greit reikės važiuot namo, kad tėvus matysim, ir kad

vakare bus atsisveikinimo šokiai.

Šeštadienį, atsisveikinę, įsėdom į autobusus ir, kad net ir lietus pritarė mūsų jausmams, su ašarom išvažiavom, palikdami stovyklą, bet pasiimdami daug meilių prisiminimų.

PAGALVOK

Su šiuo numeriu pradedame galvosukių ir matematikos uždavinių sprendimo konkursą, kuris tęsis per mokslo metus. Šiem uždaviniam nereikia mokėti daug matematikos, ir daugeliui problemų užteks tik aritmetikos ir šiek tiek išradingumo.

PREMIJOS:

Daugiausia taškų surinkusiems bus duodamos premijos:

Pirma premija nemažiau $15.00 vertės;

Antra premija nemažiau $10.00 vertės;

Trečia premija nemažiau $5.00 vertės.

KONKURSO TAISYKLĖS:

1.) Konkurse gali dalyvauti visi studentai ir moksleiviai.

2.) Premijos bus skirstomos pagal aukščiausią skaičių surinktų taškų.

Už kiekvienos problemos išsprendimą bus duoti penki taškai, o už dalinai išspręstas problemas pagal atsakymo vertę. Už uždavinius kuriem reikia ilgesnio atsakymo, arba jeigu atsiras uždavinys į kurį galima įvairiai atsakyti, bus galima užsidirbti daugiau taškų, priklausant nuo atsakymo originalumo, tikslumo ir t. t.

3.) Konkurso dalyviai turi bandyti atsakyti į visas problemas.

4.) Visi atsakymai turi būti parašyti lietuvių kalba.

5.) Visi atsakymai turi būti atsiųsti laike trijų savaičių po pasirodymo Ateityje.

6.) Jeigu gale konkurso rasis dalyvių su tuo pačiu skaičiumi taškų, (vardai bus paskelbti) jiems bus duotos dar kelios problemos išspręsti.

7.) Reikalaujama, kad kiekvienas konkurso dalyvis atsiųstų „Pagalvok" skyriui bent vieną galvosukio uždavinį su atsakymu. Ši problema neturi būti originali, ir nebus vartojama konkurso uždavinių tarpe. Konkursas siūlo, kad dalyviai paieškotų panašių uždavinių knygose. Uždavinius galima prisiųsti iki 1962 metų kovo mėnesio pirmos dienos.

8.) Konkursui užsiregistruoti reikia atsiųsti šias informacijas:

Vardas, pavardė, amžius.

Adresas.

Mokyklos arba universiteto vardas.

Kelinti metai gimnazijoje, kelintas semestras universitete.

9.) Atsakymus, registraciją, ir šiaip korespondenciją į šį skyrių siųsti šiuo adresu:

„PAGALVOK"
6942 S. Rockwell
Chicago 29, Illinois

O dabar galime pabandyti kelis uždavinius. Jie kol kas nepersunkūs, ir visi turėtumėte išspręsti be perdaug vargo. Bet atsargiai!

1.) Patefono plokštelė yra 12 colių diametro. Pakraštyje yra vieno colio platumo tarpas; diametras nevartotos vidurio dalies yra keturi coliai. Plokštelėje randasi 90 įpiovimų vieno colio atstume. Kaip toli nukeliavusi adata kai plokštelė yra išgrota nuo pradžios iki galo? (5 taškai).

2.) Ponas Girius nusipirko bonką labai seno vyno. Ji kainavo $45.00. Krautuvininkas paprašė, kad ponas Girius jam sugrąžintų bonką, už kurią jis jam užmokės. Kai ponas Girius paklausia, kiek jis už bonką gaus, krautuvininkas sako: „Pilna bonka kainuoja $45.00; vynas kainuoja $40.00 daugiau už bonką, taip kad už bonką aš jum grąžinsiu..."

„... penkis dolerius", užbaigia ponas Girius. „Ne, ponas, Jūs nemokate skaičiuoti", atsako krautuvininkas. Kiek pagaliau ta bonka yra verta? (5 taškai)

3.) Per antrą pasaulinį karą Londonas buvo labai dažnai bombarduotas. Vieną rytą, sirenoms bekaukiant, vyras iššoko iš lovos ir bėgo pasislėpti į sklepą. Atsiminęs, kad neturi kojinių, o sklepe bus šalta, jis apsisuko ir bėgo atgal į savo kambarį, bet tuo momentu užgeso šviesos. Jis žinojo, kuriame stalčiuje randasi jo kojinės, bet nenorėjo pasiimti dviejų skirtingų spalvų kojinių, nes jis bijojo kad žmonės pamatę juoksis. Jeigu stalčiuje randasi dviejų spalvų kojinės, (juodos ir rudos) kiek kojinių jis turi pasiimti, kad būtų tikras, jog jų tarpe randasi bent dvi tos pačios spalvos? (5 taškai).

Linkime pasisekimo.

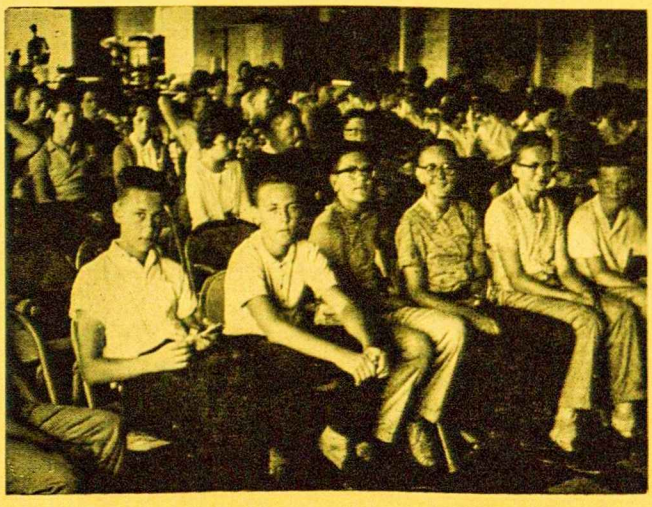

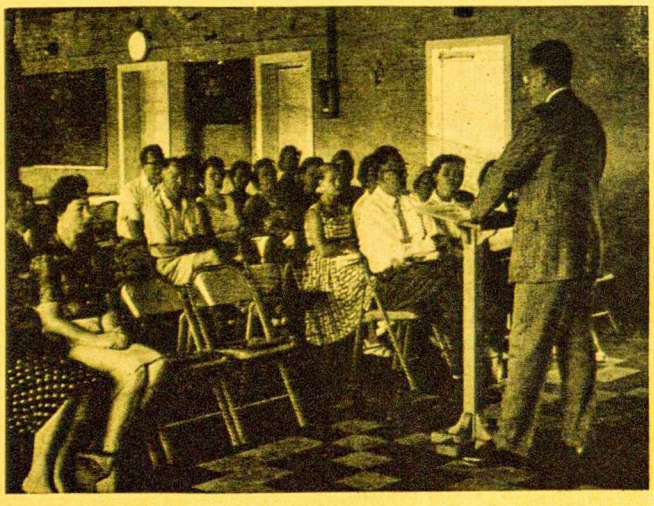

ALp(LKA)1786
1961, Nr.8

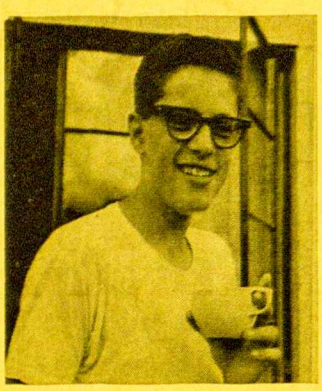

90, 725, 77